N°. 146. A°. 1859.

DINGSDAG 21 JUNIJ.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau : Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . *f* 1.—
Iedere regel meer . . . . - 0.20
Andere Advertentien per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een
BIJBLAD.

BERIGT.

Dagelijks, uitgenomen des Zondags, *des avonds ten negen ure* aan het Bureau der Courant à 10 Cents verkrijgbaar eene AVOND-EDITIE.

BUITENLAND.

LONDEN den 18 Junij.

Wat de eerste minister Derby gisteren in het Hoogerhuis zeide, komt hierop neder: „Alvorens het Huis tot de behandeling der zaken overgaat die aan de orde van den dag zijn, zullen uwe Lordschappen mij wel een oogenblik hunne aandacht willen schenken. Ik heb niet noodig u te zeggen dat, na het besluit van het Lagerhuis in de zitting van vrijdag, aan de Ministers geene keus overbleef, dan hun ontslag aan H. M. aan te bieden, ten gevolge der verklaring van gemis van vertrouwen. De meerderheid was niet groot, maar de stemming had in eene bijna voltallige vergadering plaats en het was onmogelijk zich niet aan die beslissing te onderwerpen. Naardien de stemming niet op eenige bijzondere handeling van binnen- of buitenlandsche staatkunde gegrond was, was zij uitsluitend op een zuiver staatkundig verschil gegrond. Ik mag mij van de regtvaardiging der staatkundige handelwijze van het Kabinet onthouden en laat die met kalmte aan de beoordeeling des Lands en der nakomelingschap over. Wat mijnen edelen vriend den Secretaris van Staat voor buitenlandsche zaken betreft, acht ik mij verpligt te zeggen dat men, na de lezing der overgelegde stukken welke op den oorlog betrekking hebben, erkennen zal dat hij zijne pogingen tot behoud des vredes en van de strikte en onpartijdige onzijdigheid des Lands zoo ver mogelijk heeft uitgestrekt. In die stukken antwoordt de Regering op al de beschuldigingen welke tegen haar zijn aangevoerd.

„Ten gevolge der stemming hebben de Ministers H. M. hun ontslag aangeboden, die het wel heeft willen aannemen, en blijven de tegenwoordige Ministers slechts in functie tot op de benoeming van hunne opvolgers. Het is te wenschen dat dit niet lang duren zal. Dezen zelfden namiddag ben ik H. M. dank gaan betuigen voor het vertrouwen dat zij in mij gesteld had en heb als eerste Minister der Kroon afscheid van haar genomen.

„Alvorens mij neder te zetten moet ik twee woorden spreken over een feit dat mij veel leed heeft gedaan. Uwe Lordschappen beseffen dat, indien er iets onschendbaar moet zijn, zulks het onderhoud is tusschen de Souverein en Staatslieden tijdens eene ministeriële crisis. Mijne verwondering en leedwezen waren groot, toen ik maandag in den Times een voorgewend verslag las wegens wat tusschen H. M. en lord Granville was voorgevallen. Ik maak daarvan geen grief tegen zijn Lordschap, maar hij schijnt zijn vertrouwen aan iemand geschonken te hebben die het onwaardig misbruikt heeft."

Lord Granville deelde in het leedwezen en de verwondering des eersten Ministers. Na door de Koningin ontvangen te zijn en van haar de opdragt tot het vormen van een Kabinet verkregen te hebben, had hij zulks aan sommigen zijner politieke vrienden verhaald en griefde het hem nu zeer niet omzigtiger geweest te zijn.

Nadat lord Derby nog kortelijk verklaard had het nieuwe Ministerie zijne medewerking te zullen schenken, eindigde de zitting.

In het Lagerhuis deed de heer Disraeli gelijke mededeeling en verklaring, waarna het antwoord der Koningin op het adres van het Huis gelezen en de zitting tot dingsdag verdaagd werd.

— Sir Benjamin Hall is, met den rang en titel van baron Llanover, tot het pairschap verheven.

— Volgens de jongste berigten uit Indië ontvangen, zou zich de cholera in de provincie Calcutta hebben vertoond. Het schijnt dat de Pomona, den 27 april van Calcutta vertrokken, door deze plaag was aangetast en in den tijd van vier dagen voor het vertrek van den loods 17 dooden telde, waaronder 15 soldaten en 2 man van de equipage.

PARIJS den 19 Junij.
(*Particuliere Correspondentie.*)

De zaken in Italië nemen eene duidelijk merkbare wending. Koning Victor Emmanuel heeft de dictatuur geweigerd, hem door het centraal gezag van Bologna aangeboden: aan de andere zijde is Ancona door Fransche troepen bezet. Uit dit dubbele feit blijkt dat de Fransche Regering het wereldlijk gezag van den Paus wil handhaven en onze soldaten de wachters van het Pausdom zijn geworden. Daarenboven heeft de generaal Goyon eene versterking van 10,000 man aangevraagd, wijl hij voorziet dat op een gegeven oogenblik zijne kleine troepenmagt te zwak zou zijn om den opstand het hoofd te kunnen bieden. Het schijnt dus uitgemaakt te zijn dat de bezetting van den Kerkelijken Staat of van de Legatiën door Fransche soldaten niet als eene schending der Pauselijke onzijdigheid zal worden aangemerkt, terwijl wanneer Sardinische troepen binnen Bologna waren gerukt, of wanneer Koning Victor Emmanuel het hem door die stad opgedragen gezag had aanvaard, de andere Europesche Mogendheden regt zouden hebben gehad om te protesteren. Frankrijk en Sardinië maken echter op dit oogenblik slechts één leger uit en het staatsregt, door de Napoleontische politiek op dit oogenblik in Italië afgekondigd, is niets dan een woordenspel. De Fransche politiek breekt echter openlijk en ondubbelzinnig met het revolutionnaire element in Italië, hetwelk niettemin de eigenlijke steun van zijne toekomstige onafhankelijkheid is. Deze politiek zal hare vruchten dragen. In Frankrijk acht men slechts één middel mogelijk om den gordiaanschen knoop te ontwarren door de Romeinsche questie aangeboden, — het is de vrijwillige verwijdering van den Paus uit zijne Staten. Later zou hij er ongetwijfeld terugkeeren, maar niet voor dat de noodzakelijke hervormingen waren ingevoerd. Ziedaar wat men denkt in Parijs, maar wat men zich wel wacht luide uit te spreken of te schrijven.

De dagbladen deelen den inhoud mede van eene circulaire van Graaf Cavour aan de vertegenwoordigers van Sardinië bij de verschillende Hoven in Europa, waarin hij mededeelt dat een geregtelijk onderzoek is ingesteld naar de handelingen der Oostenrijksche troepen tijdens hun verblijf op Sardinisch grondgebied. Hij wenscht echter thans reeds een feit, dat wettig bewezen is, aan de verontwaardiging van de Kabinetten van geheel Europa prijs te geven. Wanneer het door de pers werd medegedeeld zou men er geen geloof aan slaan; de Regering zelf moet het doen kennen en voor de waarheid er van instaan.

Den 20 mei, op den dag van het gevecht te Montebello, drong eene Oostenrijksche patrouille, na den deurwaarder der regtbank gevat en dezen gedwongen te hebben haar tot gids te dienen, in de woning der boerenfamilie Cignoli, gelegen in de kleine gemeente Torricella. Aan al de leden dezer familie, benevens eenige andere personen, die zich toevallig op de binnenplaats bevonden, werd bevel gegeven de Oostenrijksche troepen te volgen. Bij de huiszoeking was een klein lederen zakje met hagel gevonden. De gevangenen waren ten getale van negen, van 14 tot 60 jaren oud. Zij werden door de patrouille voor den Oostenrijkschen kommandant gebragt, die, na eenige woorden in het Duitsch gewisseld te hebben met zijne soldaten, den deurwaarder, die tot gids had gediend, beval op zijne plaats te blijven. Vervolgens gebood hij de negen boeren, die zich niet konden doen verstaan en aan al hunne leden beefden, een voetpad op te gaan dat langs den weg liep; naauwelijks hadden zij eenige schreden gedaan of de kommandant beval een peloton, dat langs den weg stond geschaard, vuur te geven. Acht van die ongelukkigen vielen dood neder. De oude Cignoli, doodelijk gekwetst, gaf geen teeken van leven meer. De Oostenrijksche troepen hervatten den marsch en de kommandant keerde zich om, ten einde den deurwaarder te zeggen dat hij heen kon gaan, en opdat hij niet aangehouden zou worden door de troepen, die nog in den omtrek waren, gaf hij hem een billet, dat hij in geval van nood moest vertoonen en dat hem ten vrijgeleide zou verstrekken. Dit billet was een visitekaartje met den naam: *Luitenant Veldmaarschalk Urban*, onder eene gravenkroon.

Het kaartje is gevoegd bij de stukken tot het onderzoek betrekkelijk.

De oude Cignoli, die weder bij zijne kennis was gekomen, werd naar het hospitaal te Voghera vervoerd, waar hij vijf dagen later stierf.

Dergelijke geweldenarijen behoeven geene toelichting; zoo eindigt de circulaire, welke ten slotte de Gezanten worden verzocht mede te deelen aan den Minister van buitenlandsche zaken van de Regering bij welke zij zijn afgevaardigd.

Uit Italië overigens geen ander nieuws dan dat Garibaldi eene nederlaag heeft geleden voor Castenodolo. De generaal Cialdini is hem ter hulp moeten komen.

De Moniteur deelt heden het cijfer mede van onze verliezen te Magenta en te Melegnano. Het officiële blad zegt dat het niet mogelijk is geweest de staten vroeger op te maken. Ziehier de recapitulatie der cijfers:

Te Magenta:

Keizerlijke garde 9 officieren gesneuveld, 33 gekwetst, 130 soldaten gesneuveld, 688 gekwetst, 165 vermist.

Tweede legerkorps 7 officieren gesneuveld, 24 gekwetst, 75 soldaten gesneuveld, 503 gekwetst, 149 vermist.

Derde legerkorps 8 officieren gesneuveld, 46 gekwetst, 94 soldaten gesneuveld, 871 gekwetst, 165 vermist.

Totaal: 24 officieren gesneuveld, 103 gekwetst, 299 soldaten gesneuveld, 2062 gekwetst en 470 vermist.

Te Melegnano: 13 officieren gesneuveld, 56 gekwetst, 141 soldaten gesneuveld, 669 gekwetst en 64 vermist. Totaal 943.

Zoo als gij ligt begrijpen kunt, sta ik niet in voor de naauwkeurigheid der medegedeelde cijfers.

De eenige zaak welke te Parijs zelf in de vorige week de belangstelling wekte is een proces, waarvan ik u de volgende détails mededeel:

Mevrouw X, Engelsche van geboorte, was in Nederland gehuwd. Haar huwelijk werd den 18 mei 1858 bij vonnis van de Regtbank te 's Gravenhage ontbonden. Op dat oogenblik was mevrouw X sints lang in Frankrijk gevestigd en voornemens een tweede huwelijk te sluiten. Toen zij op het punt stond aan dit voornemen gevolg te geven, verklaarde de maire van het 10de arrondissement niet tot de sluiting van het huwelijk te zullen overgaan. De genoemde ambtenaar van den burgerlijken stand was heden voor de regtbank geroepen om zich te hooren veroordeelen wegens weigering tot het sluiten van een huwelijk op de eerste aanvraag der eischeres. Nadat de heer Dufaure voor mevrouw X en de heer Guidou voor den maire van het 10de arrondissement hadden gepleit en de substituut procureur des Keizers zijne conclusiën had genomen, heeft de regtbank het navolgende vonnis geveld:

„Aangezien men volgens de termen van art. 147 C. N. geen tweede huwelijk kan sluiten vóór de ontbinding van het eerste; art. 227 er bij voegt dat een huwelijk ontbonden is door eene wettelijk uitgesprokene echtscheiding; maar art. 1 der wet van 8 mei 1816 de afschaffing der echtscheiding heeft gedecreteerd;

„Aangezien deze bepalingen van toepassing zijn op den vreemdeling, die uit kracht van de wetten zijns Lands, bij eene vreemde regtbank een vonnis van echtscheiding heeft verkregen en in Frankrijk wil hertrouwen, zoowel als op de Fransche onderdanen zelf; aangezien het huwelijk eene openbare instelling is, die strekt om de zeden zuiver te houden en die den grondslag uitmaakt van het huisgezin en der maatschappij; aangezien, ofschoon de bevoegdheid om een huwelijk aan te gaan eene persoonlijke eigenschap is, welke de vreemdeling buiten zijn Land behoudt, het internationaal regt echter medebrengt dat hij van die eigenschap slechts in zooverre gebruik kan maken als er in Frankrijk geene strijdige en prohibitive bepalingen zich tegen verzetten, zooals art. 147 C. N. en art. 1 der wet van 1816; aangezien daarenboven de bevoegdheid van den vreemdeling, voortspruitende uit zijne persoonlijke eigenschap, den Franschen onderdaan, waarmede het huwelijk zou gesloten worden, niet ontheft van de niet-bevoegdheid, welke door de wetten van zijn Land wordt daargesteld;

„Aangezien, in het gegeven geval, de onmogelijkheid van het huwelijk des te onvoorwaardelijker is, wijl het gesloten zou worden tusschen de eischeres en een Franschman, die zonder eenig voorbehoud staat onder de bepalingen der Fransche wet;

„Aangezien, eindelijk, het niet geoorloofd is, zoo als men gemeend heeft te doen, het gegeven geval gelijk te stellen aan het geval dat een Franschman, vóór 1816 gescheiden, vroeg een tweede huwelijk te sluiten, en aangezien de ontbinding van een huwelijk, wettig uitgesproken, alsdan een voor altijd verkregen regt zou zijn, zoodat de wet van 1816 niet op hem zou kunnen worden toegepast;

„Verklaart de regtbank mevrouw X niet ontvankelijk in haren eisch, wordt haar hare vordering ontzegd en zij in de kosten veroordeeld."

Volgens het oordeel van kundige regtsgeleerden is er een slecht vonnis geveld en zal het in appèl gewijzigd worden.

Eerlang wordt de behandeling verwacht van nog eene andere belangrijke regtzaak. De maatschappij der steenkolenmijnen van Bruay (Pas de Calais) is gedagvaard, beschuldigd van eene fictive uitdeeling van premiën onder hare actionarissen te hebben gedaan. Bij deze laatste bevindt zich, naar men zegt, de vader van den heer Boitelle, prefect van politie.

Gisteren werd, onder het voorzitterschap der Keizerin, een Kabinetsraad in de Tuileriën gehouden, aan welken ook Prins Jérôme deel nam.

De Keizerin schijnt met ijver hare taak als Regentes te vervullen. Gisteren kwam zij ten half twee ure van het kasteel van Saint Cloud op het paleis der Tuileriën aan, om den Ministerraad te presideren. Na afloop daarvan heeft zij met onderscheidene Ministers afzonderlijk gewerkt en is eerst ten zes ure naar Saint Cloud teruggekeerd. Telkens wanneer de Vorstin zich vertoont wordt zij door de menigte, die zich op haren weg verdringt, met de duidelijkste blijken van sympathie begroet.

— De Siècle deelt mede, dat de heer Edmond Texier, na een oponthoud te Parijs van 48 uren, weder naar het oorlogstooneel is vertrokken om zijne correspondentie van daar, die een oogenblik is afgebroken geweest, te hervatten. Van een verbod der Regering ten aanzien van de dagblad-correspondentiën schijnt dus geen sprake te zijn.

— Door den Minister van Staat is, ten aanzien van den muzikalen stemvork (diapason) het navolgende besluit genomen:

Art. 1. Elk exemplaar van den normalen stemvork, ingesteld bij ministerieël besluit van 25 februarij 1859, moet voorzien zijn van een ovalen waarborg-stempel, van twee strepen breed en twee en een halve streep hoog, voorstellende eene lier met twee letters D en N (diapason normal). Geene andere stemvorken worden voor juist gehouden of bezitten een officieël karakter dan die welke aldus bestempeld zijn geworden.

Art. 2. De verificatie en het stempelen zullen kosteloos geschieden door de bemoeijingen van den heer Lissajous, muziekonderwijzer aan het lyceum Saint Louis, die ten dien einde bepaaldelijk is aangesteld, in het lokaal van het Keizerlijk Conservatoire van muziek en declamatie, waar de prototype van den stemvork is gedeponeerd.

Art. 3. Geene andere stemvorken worden gestempeld dan die welke uit ongehard staal met evenwijdig loopende armen, overeenkomstig de modellen op het Conservatoire berustende, zijn vervaardigd.

— De volgende officiële depêche uit Covo, van eergisteren, is hier ontvangen:

„De Keizer heeft dezen nacht te Covo, op vijf uren afstands van Brescia, doorgebragt. Z. M. legt eene verbazende bedrijvigheid aan den dag en geniet, in weêrwil der vermoeijenissen van het bevelhebberschap, eene uitmuntende gezondheid. Hij doet alles zelf. Eergisteren hield hij te Treviglio in persoon, twee uren achtereen, het toezigt bij de inspectie over de bagaadje des legers. De geest der soldaten is voortdurend uitmuntend en de gezondheidstoestand goed."

— De Moniteur deelt heden morgen de volgende depêche mede:

„Keizer Napoleon en Koning Victor Emmanuel hebben gisteren den 18 dezer hun intogt gedaan te Brescia te midden der levendigste geestdrift."

— Een van Garibaldi's vrienden, te Empoli, eene kleine stad in Toskane, woonachtig, schetst van dien beruchten krijgsman het navolgende portret, hetwelk althans iets minder phantastisch is dan die welke men tot nog toe kent.

„Men schildert den held van Varese en Como af in het kostuum van Fra Diavolo, donker van gelaatskleur, zwart van oogen, met een zwarten hoed op het hoofd, welks zwarte pluimen het door zon en kruiddamp gebruinde gelaat overschaduwen, met een zwarten slordigen baard en — wat er natuurlijk bij behoort — met een rooden mantel.

Garibaldi is echter volstrekt niet zwart, maar blond, hij heeft blaauwe oogen, eene blanke gelaatskleur, een fijn profiel. Hij heeft noch de kolossale vormen, noch de herkulische schouders waarmede men hem afbeeldt; hij is middelmatig van lengte, eerder klein dan groot.

Te Rome droeg hij eene roode kiel en een witten mantel met groene omslagen, zooals die te Montevideo, het tooneel van zijne eerste krijgsbedrijven, worden gedragen. Toen ik hem de eerste maal zag aan het hoofd van zijne kleine kolonne, had hij noch degen, noch revolvers, maar slechts eene karwats in de hand. Hij behoeft slechts een woord te spreken om zijne dapperen te doen vooruitsnellen; somtijds verheft hij wel is waar zijne stem en wordt hij toornig, maar alleen om de zijnen te verbieden verder vooruit te snellen dan zijn plan van aanval het medebrengt.

Tegenwoordig draagt hij noch zijne roode kiel, noch zijn hoed met pluimen, noch zijn phantastischen mantel meer. Hij heeft de uniform van zijn rang en de onderscheidingsteekenen van brigade-generaal aangenomen. Hij is honderdmaal minder poëtisch dan men hem beschrijft, maar daarom is hij niet minder de Garibaldi van voorheen aan het hoofd van zijne vrijwilligers, meest schoone jongelingen uit Lombardije, die te jong waren om bij de geregelde troepen ingelijfd te worden.

Zij zullen weldra minder elegant, minder gentlemenachtig zijn dan bij het begin van den strijd; zij zullen eenige armen minder en eenige likteekens meer bezitten, maar dit zal hen in het oog hunner dames niet ontsieren. Men zegt zelfs dat de meisjes te Brescia gezworen hebben geen man te zullen huwen, die niet een of ander kenmerk van den oorlog aan het ligchaam draagt."

— Uit Madrid meldt de telegraaf den 18 dezer, dat de Koningin het grootkruis der orde van Isabella la Catolica aan Mehemet Ali geschonken heeft. De Koning en de Koningin zouden naar la Granja gaan. — Langs denzelfden weg wordt vernomen dat te Lissabon een Engelsch eskader verwacht wordt.

KEULEN den 19 Junij.

Met het oog op de mobilisering, waardoor zoo vele militairen aan hun dagelijksch bedrijf onttrokken worden, heeft de Koningin van Pruissen eene uitnoodiging aan de vrouwen van allerlei stand doen uitgaan, om tot ondersteuning der hulpbehoevende familien van zoodanige militairen bijdragen in te zamelen, en op andere wijze in de behoeften te voorzien. H. M. zal het protectoraat over de vereenigingen tot dat doel op zich nemen en eerlang te Potsdam eene centraalvereeniging vestigen.

— Terwijl nagenoeg alle Pruissische bladen voortgingen zich over het besluit der mobilisering te verontrusten en het rondborstig af te keuren, bijaldien het bijstand bieden aan Oostenrijk tot behoud van Lombardije het hoofddoel daarvan zijn mogt, geeft de officiële Preussische Zeitung nu eenige opheldering dienaangaande in een uitvoerig artikel.

Het vangt aan met te zeggen hoe het onnoodig is de pogingen op te sommen, door de Pruissische Regering aangewend om den oorlog in Italië te verhoeden. Toen zij schipbreuk geleden hadden verklaarde zij den 4 mei aan de beide Wetgevende Huizen: „dat het Pruissens taak was, gelijk vroeger tot behoud, thans tot herstelling des vredes werkzaam te zijn, maar dat zij dan nu ook eene gewapende stelling tot ondersteuning harer diplomatieke werkzaamheid niet ontberen kon."
Het eenparig antwoord was het volkomen billijken van de staatkunde der Regering en de inwilliging der tot mobilisering des legers gevorderde geldmiddelen. De bepaling van het tijdstip waarop Pruissen voor den vrede zou tusschen beide treden verwachtte de Landdag met het volste vertrouwen van den doorluchtigen wil die Pruissens lotgevallen bestuurt. Geene enkele stem beval den weg der onvoorwaardelijke onzijdigheid aan, noch moedigde Pruissen aan om het oogenblik af te wachten waarop de pligt zijner verhouding tot den Bond en de letter van het Bondsverdrag zijne handelwijze zou bepalen. Ieder lid van den Landdag begreep dat Pruissen niet kon of zou nalaten zijne stem als zelfstandige Mogendheid, ook in het belang van Duitschland, in den Raad der Europesche Mogendheden uit te brengen. Sedert de invoering van den tegenwoordigen regtstoestand in Europa hebben de groote Mogendheden elken internationalen strijd als een voorwerp harer gemeenschappelijke zorgen aangemerkt. Pruissen zou zich zelf uit de rij der Groote Mogendheden schrappen, indien het zijn aandeel bij de regeling der Italiaansche aangelegenheden wilde prijs geven.

Op het standpunt dat het Italiaansche vraagstuk bereikt heeft kan elke dag gebeurtenissen doen ontstaan die Pruissen niet weerloos vinden mogen. Nu Engeland en Rusland zich in dezen zin met grooten ijver toerusten, hoeveel te meer rust dan deze pligt op Pruissen, hetwelk de tegenwoordige verwikkeling veel meer nabij is. In een oogenblik, waarin de in Italië ontbrande strijd eene wending nemen kan voor de grondbeginselen van het Europeesch Volkenregt en voor de handhaving van het daarop rustend evenwigt van Europa bedenkelijk, kan de Pruissische Regering zich de overweging niet verbergen dat het oogenblik gekomen is om tot herstelling des vrede tusschen beide te treden. De staatkunde van Pruissen zal bij geen der verder noodzakelijk wordende maatregelen het karakter verloochenen dat zij sedert de

aanvang der Italiaansche verwikkeling gehad heeft. De rigting die Pruissen in zijn inwendig Staatsleven volgt is een voldoende waarborg voor het streven zijner buitenlandsche staatkunde. En als Pruissen het behoud der grondslagen van den Europeschen regtstoestand op zijne vaan geschreven heeft, dan zal het aanleiding hebben om te toonen dat het niet voornemens is de strekking naar onderdrukking of naar overweldiging hulp te bieden.

De Regering is zich zeer wèl bewust hoe diep het oproepen van een gedeelte der landweer in vele kringen des burgerlijken levens ingrijpt. Maar de grondwet voor het Pruissisch leger liet haar geene keuze over, indien Pruissen bij de regeling van het Italiaansche vraagstuk met dat gewigt zal optreden dat het verpligt is uit te oefenen, en hetwelk de stelling der Duitsche Natie in Europa vordert. De maatregel welken de Pruissische Regering zonder groote verantwoordelijkheid niet langer mogt uitstellen is eene zuiver verdedigende. Zij verdedigt de onafhankelijkheid van Europa, die bedreigd zou zijn indien nieuwe ordeningen in Europa zonder de toestemming der Groote Mogendheden daargesteld konden worden. Pruissen treedt niet op voor belangen welke het vreemd zijn, het treedt voor zijn gewigt in den Europeschen raad, het treedt voor het Duitsche Vaderland, het treedt voor de vrijheid en den vrede van Europa op. Deze ontwikkeling der Pruissische weerkracht verschijnt als een werkzaam middel om den vrede te verwerven, en Pruissen zal deze hoop niet opgeven, zoo lang nog eene schemering daarvan over is. De vrede waarnaar Pruissen streeft moet aan de opofferingen geëvenredigd zijn welke de Regering des Lands gedwongen was te vorderen. Niet uit de wisselvalligheden van den dag moet die vrede ontsproten zijn; hij moet de voorwaarden der bestendigheid in zichzelven bezitten. En hij zal die alleen dan bezitten wanneer hij aan de wezenlijke magtsverhouding der Europesche Staten en de zedelijke grondslagen van het leven der Volkeren beantwoordt.

Door deze verklaring zien de boven bedoelde dagbladen zich wel eenigermate gerust gesteld, in zoo ver de vrees daardoor is weggenomen dat Pruissen alleen, zonder medewerking van Engeland, de herstelling van een duurzamen toestand in Italië zou willen op zich nemen, maar nog steeds paren zij daaraan de hoop dat het doel der bemiddeling niet zijn zal de voortduring der gehate Oostenrijksche heerschappij in Lombardije te handhaven. „Gedurende tien jaren, zegt de Kölnische Zeitung, hebben wij ontelbare malen onze overtuiging uitgesproken, dat deze muitzieke provincie geene versterking, maar eene verzwakking voor Oostenrijk oplevert en dat, moge een vrijwillig opgeven daarvan ook niet te verlangen zijn, het verlies van Lombardije bijna met eene aanwinst gelijk zou staan. Zelfs Keizer Frans heeft toch lang geweigerd een voet breed lands aan gene zijde der Alpen aan te nemen, dewijl hij, met juisten blik, Italiaansche provincien eene waardelooze, ja heillooze bezitting achtte. De geschiedenis heeft zijne zienswijze op zoo vele treurige bladzijden bevestigd, dat het eene ontzettende verkeerdheid is, trots alle ervaringen te willen volhouden dat Lombardije eene waardevolle bezitting voor Oostenrijk, ja voor geheel Duitschland zijn zou."

De Volkszeitung wenscht een zoodanig plan te zien beramen en de overhand behouden waarbij aan Italië eene nationale onafhankelijkheid en zelfstandigheid, tegenover den drang en de kuiperijen zijner beide naburen, Frankrijk en Oostenrijk, geschonken moge worden. Bij zoodanig plan, meent dat blad, zouden Engeland en Rusland de hand aan Pruissen bieden en zou de Italiaansche Natie den moed hebben hetzelfde te willen.

De voorbereiding tot het mobiel maken der zes legerkorpsen is zoodanig getroffen dat die met den 1 julij geheel voltooid zal zijn. De gardekorps, aan wier hoofd de generaal-majoor Frederik Willem van Pruissen staat, zal denkelijk naar de omstreken van Erfurt oprukken, om door het vijfde legerkorps gevolgd te worden, hetwelk dan voor de garnizoensdienst in de provincie Posen door het tweede legerkorps zou vervangen worden.

— Graaf Pourtales, de Pruissische gezant bij het Fransche Hof, is niet, zoo als sommige dagbladen beweerd hebben, naar Verona gereisd, maar was gisteren nog te Berlijn en zal eerstdaags, met zijne familie, naar Parijs terugkeeren.

— Voor den vestingbouw te Koningsbergen komen daar sedert eenige dagen werklieden bij honderden aan.

— De Dantziger Zeitung meldt als zeker, dat bevel tot zamentrekking van drie Russische legerkorpsen gegeven is, dat het op de been roepen der reserven volgen zal, en dat ook bij de Russische gardekorps toebereidselen tot marschvaardig maken worden gemaakt.

— Men schrijft uit Petersburg van den 10 dezer dat, volgens de maatregelen die genomen zijn, maar die slechts langzamerhand ten uitvoer worden gelegd, het 1ste en 2de legerkorps in de omstreken van Kalisch, en het 3de en 4de op de grenzen van Galicë worden bijeengetrokken. Een ander korps zou in Bessarabië vereenigd worden. Uit een artikel in het officiële blad van Finland blijkt, dat de Regering voornemens zou zijn de Staten van dat Land, die na 1809 niet vergaderd zijn geweest, bijeen te roepen. De Gouverneur-Generaal van Finland en de Senaat zouden met de daartoe vereischte regeling belast zijn geworden.

De Keizer, die zich op dat oogenblik met het inspecteren der garde bezig hield, zal tegen den herfst het kamp van Warschau bezoeken. Aan onderscheidene officieren, behoorende tot de troepen, die dit kamp zullen uitmaken, is tot dien tijd verlof gegeven. Men zegt dat de Russische gezant te Konstantinopel in last had aan den Divan verklaring te vragen van de zamentrekking der troepen in Rumelië, Bosnië en op de grenzen van Montenegro. Het antwoord van den Groot-Vizier moet bevredigend zijn geweest. De reis der Keizerin-Weduwe naar Duitschland is weder twijfelachtig geworden. Binnen kort verwachtte men daaromtrent eene beslissing.

— In Beijeren schijnt de geestdrift zich guller in schelklinkende woorden dan in klinkende munt te openbaren, naardien in het gansche Land slechts voor 300,000 florijnen in de leening van 4 millioen florijnen is deel genomen, zoodat nu, maar te vergeefs, pogingen bij eenige bankiershuizen zijn aangewend om het ontbrekende aan te vullen.

— Uit Leipzig schrijft men dat de geestdrift voor Oostenrijk onder de Saksische bevolking op verre na zoo groot niet is als men uit de geestdrift zou opmaken, door sommigen bij het doortrekken der Oostenrijksche troepen aan den dag gelegd.

— Sommigen te Weenen gelooven dat de Engelsche gezant bij dat Hof, lord Loftus, die naar Londen is afgereisd, niet terugkeeren, maar door een nieuwen ambassadeur vervangen worden zal.

— Bij de ter aarde bestelling van Vorst Metternich in de Sint Karelskerk te Weenen, op den 15 dezer, waren de Aartshertogen Frans Karel en Reinier met den geheelen hofstaat, in zoo ver die den Keizer niet gevolgd is, tegenwoordig. De met zes paarden bespannen lijkwagen was met orden- en wapendragers omringd en werd door de vrienden en aanverwanten van het Metternichsche huis en hunne lijfbedienden gevolgd. De plegtige zegen over het lijk werd onder klokkengelui en muziek uitgesproken. Meer dan vijfhonderd equipages stonden voor het kerkgebouw.

— Te Weenen is den 15 dezer het berigt uit Triest ontvangen dat het geheele legerkorps, hetwelk slechts weinige dagen vroeger Weenen verlaten had, in de beste orde aldaar was aangekomen. Verscheiden regementen Hongaarsche infanterie zijn insgelijks naar dien kant gerigt, waaruit men opmaakt dat de Regering op de trouw dier troepen rekent. Maar minder gerust is men over den toestand van Dalmatië, waar eerlang eene ontscheping van Fransche troepen wordt te gemoet gezien, weshalve twee brigades infanterie en twee regementen kavalerie derwaarts zijn gezonden, welke, gevoegd bij de daar reeds aanwezige troepen, eene tamelijk ontzagverwekkende krijgsmagt zullen opleveren.

— Prins Alexander van Hessen, die zich na zijne bevordering tot luitenant-veldmaarschalk naar het Oostenrijksch hoofdkwartier te Verona begaf, heeft het bevel over het korps van Reischach ontvangen en zich tot het overnemen daarvan naar Mantua begeven.

— De Oostenrijksche Regering moet niet geheel zonder zorg voor het behoud der rust in Hongarije en de Oostelijke provincien zijn. Althans schijnt het daar niet aan oorzaken tot misnoegen te ontbreken. Zoo beklaagden de Rutheniërs zich onlangs dat de stadhouder Goluchowski en andere hooge ambtenaren hun het erfelijk eigendom, het cyrillisch schrift, en daarmede de spraak en de godsdienst, welke zij sedert een duizendtal jaren bezaten, ontrooven willen. Een opstand in Hongarije zou echter voor de bevolking zelve niet wenschelijk zijn en slechts te eerder aanleiding tot bemoeijing van Pruissen ten behoeve van Oostenrijk kunnen geven, naardien noch de Magyaren noch een der andere tusschen Oostenrijk en Rusland inliggende kleine Volken onafhankelijk zouden kunnen bestaan, en hun afval derhalve alleen tot meerdere uitbreiding der Russische magt naar het westen zou kunnen strekken.

— De generaal Graaf Schlick, die Graaf Giulay in het bevel over een deel des Oostenrijkschen legers opvolgt, telt ongeveer 60 jaren en is uit de geschiedenis van den Hongaarschen opstand in 1849, tot demping waarvan hij veel toebragt, bekend.

PER TELEGRAAF.

PARIJS den 20 Junij.

De Patrie spreekt het berigt tegen, volgens hetwelk graaf Pourtales, de Pruissische gezant alhier, naar de hoofdkwartieren der beide krijgvoerende legers is gezonden, en voegt er bij, dat de Graaf spoedig in deze hoofdstad verwacht wordt.

TURIJN den 18 Junij.

De Keizer der Franschen heeft heden zijn intogt te Brescia gedaan, vergezeld door den Koning van Sardinië, die Z. M. te gemoet gegaan was. De bevolking begroette de beide Souvereinen met groote geestdrift. De marsch van de troepen der Geallieerden door Lombardije is een ware triomftogt.

Vele gemeenten op den regteroever van den Tiber en Citta di Castello hebben zich voor de nationale zaak verklaard.

TURIJN den 19 Junij.

Officieel Bulletin.

De volgende bijzonderheden wegens het gevecht bij Castenodolo worden officieel medegedeeld:

Daar de generaal Garibaldi eene brug over de Chiese wenschte te slaan, om zijne gemeenschap met Brescia te onderhouden, had hij een deel zijner troepen te Rezzato en Treponti gevestigd, om de Oostenrijksche voorhoede wederstand te bieden, welke tot daartoe genaderd was.

Eenige kompagniën Alpenjagers hebben de vijandelijke posten aangetast, die teruggeweken zijn, en de Alpenjagers hebben hen tot nabij Castenodolo vervolgd, waar het gros der Oostenrijksche troepen getracht heeft hen te omsingelen. De jagers zijn toen terstond teruggetrokken en Garibaldi, die toegesneld was, heeft zijne troepen hunne oorspronkelijke stelling weder doen innemen, na den vijand groote verliezen te hebben toegebragt. De Alpenjagers hebben 100 dooden en gekwetsten gehad.

Koning Victor Emmanuel heeft bevel aan de vierde divisie van het Sardinisch leger gegeven om hare stellingen in te nemen. De generaal Cialdini heeft een gedeelte zijner divisie naar Rezzato gezonden, om Garibaldi te ondersteunen. De Oostenrijkers zijn naar Castenodolo teruggetrokken en hebben de brug over de Chiese voor Montechiaro doen springen.

TURIJN den 20 Junij.

Officiëel Bulletin.

De Oostenrijkers hebben den 16 dezer Montechiaro geheel ontruimd. De regtervleugel van hun leger zou naar Lonato zijn getrokken, om zich verder naar Pesschiera te rigten; het centrum moet de hoogten van Castilione hebben bezet en de linkervleugel naar Castelgoffredo getrokken zijn. Den laatsten dag trokken door Montechiaro 80,000 Oostenrijkers, 6000 paarden en 12 batterijen.

Het leger der Geallieerden heeft den 17den eene voorwaartsche beweging gemaakt.

BERN den 19 Junij.

Garibaldi is tot nabij Lonato voortgemarcheerd.

Uit Rome wordt berigt, dat de gemeenten op den regteroever van den Tiber (Trastevere) zich voor de aansluiting aan de nationale zaak hebben verklaard.

WEENEN den 19 Junij.

Volgens berigten uit Verona heeft de Keizer van Oostenrijk gisteren morgen te Lonato het 7de en 8ste legerkorps geïnspecteerd. Groote geestdrift werd daarbij aan den dag gelegd.

Tijdingen uit Mantua van gisteren melden, dat de staat van beleg aldaar is afgekondigd en dat maatregelen zijn genomen tot proviandering.

Bij besluit der Regering is de aanneming van de Lombardo-Venetiaansche muntbiljetten tot een bedrag van 50 millioen florijnen verpligtend verklaard.

TRIEST den 18 Junij.

Heden is graaf Rechberg, de Oostenrijksche minister van buitenlandsche zaken, met den Pruissischen Gezant bij het Weener Hof op weg naar Verona te Nabresina aangekomen.

MARSEILLE den 20 Junij.

De dagbladen van Marseille deelen mede, dat de Minister van den Pacha van Egypte de werkzaamheden aan het kanaal van Suez heeft doen staken. De heer de Lesseps had een protest daartegen openbaar gemaakt, waarbij hij herinnerde aan de onlangs door Saïd-pacha aangegane verbintenissen. De consul-generaal van Frankrijk in Egypte had den 10 dezer officieel om zijn ontslag verzocht.

LIVERPOOL den 20 Junij.

De Asia is alhier aangekomen met tijdingen uit New-York van den 8 dezer en 1,443,447 dollars. Wissel op Londen 110½; Centraal Illinois spoorwegaandeelen 55; idem bonds 80. Katoen, middl. upland te New-York 10¾ c. en te New-Orleans den 7den 10⅝ c.

LONDEN den 20 Junij.

KOFFIJ, THEE en SUIKER vast. — RIJST. Ballam 10/ a 10/3. — PEPER. Singapore 4⅓ d. — SALPETER flaauw. — METALEN. Banka Tin 133/; dito Straits 129/. IJzer 48/3. — OLIEN. Lijn- 48/3, Raap- 38/, Palm- 46/. — TALK. In loco 55/, op levering 56/3. — GRANEN stil. — BOTER. Friesche 102/, Gron. 76/, Zwolsche 96/, Kamper 98/. — VEE. Ter markt waren heden 3570 Runderen, 312 Kalveren, 30,540 Schapen en Lammeren en 300 Varkens. Er was weinig kooplust; de prijzen waren: voor Runderen 4/10, Kalveren en Schapen 5/, Varkens 4/8.

LIVERPOOL den 20 Junij.

KATOEN. Heden werden 6000 b. tot vorige prijzen afgedaan.

ANTWERPEN den 20 Junij.

KOFFIJ en SUIKER prijshoudend. — GRANEN. Witte Tarwe *f* 11 en Roode dito *f* 10¾. Rogge *f* 6¼.

BERLIJN den 20 Junij.

GRANEN. Rogge per Junij/Julij 39⅜ th.

MADRID den 18 Junij.

Spanje 1½ pc. 30.50; dito 3 pc. 41.65.

LONDEN den 20 Junij.

De 3 pc. Gecons. 92½ a ⅝. Spanje 1½ pc. 29¼ a ¾; dito Buitenl. 3 pc. 42 a ½. Mexico 3 pc. 18¼ a ½. Venezuela 4½ pc. 39 a 40; dito Uitgest. 17 a ½.

PARIJS den 20 Junij.

Frankrijk 3 pc. 62.40; Crediet Mob. 637. Spanje 1½ pc. 29⅛; dito Binnenl. 3 pc. 39¾.

ANTWERPEN den 20 Junij.

Spanje 1½ pc. 28¼; dito 3 pc. 38⅞. Metalliek 5 pc. 39⅞; dito Nationale 5 pc. 43.

WEENEN den 20 Junij.

Metalliek 5 pc. 61; dito Nationale 67. Wissel Londen 145. 50.

FRANKFORT den 20 Junij.

Metall. 5 pc. 38½; dito Nationale 42½. Spanje 1½ pc. 28; dito 3 pc. 37¾.

BINNENLAND.

'sGRAVENHAGE den 20 Junij.

Eergisteren heeft Z. M. de Koning de tentoonstelling van schilderijen en kunstwerken van levende meesters alhier met een bezoek vereerd en daarna een vijftigtal aandeelen in de aanstaande verloting van schilderijen doen nemen.

Z. M. de Koning zal aanstaanden woensdag ochtend zich weder naar het Loo begeven.

Naar men verneemt heeft H. M. de Koningin een onderhoud gehad met de in deze residentie aanwezige gravin d'Oultremont.

— Aan eenige noodlijdenden hier ter stede is uit naam van H. K. H. Prinses Marianne, door haren betaalmeester alhier, aanzienlijke onderstand uitgereikt.

— Gisteren heeft in het lokaal der loge de jaarlijksche algemeene vergadering plaats gehad der Vrije Metselaren tot viering van het St. Jansfeest, welke ook werd bijgewoond door den Grootmeester Nationaal Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden en vele andere dignitarissen. De vergadering werd besloten door een luisterrijk diner, aan hetwelk een honderdtal leden deel nam.

— Heden had aan het Provinciaal Gouvernement van Zuidholland plaats de aanbesteding van het onderhouden van de Rijks oeverwerken, liggende ter weerszijden van de havens te Hellevoetsluis, en van de beide Hoornsche hoofden aan den Oudenhoornschen Zeedijk in de prov. Zuidholland, ingaande met den dag der goedkeuring van de aanbesteding en eindigende 30 junij 1860. Dat werk is aangenomen door den heer P. Langeveld te Hardinxveld, voor de som van *f* 6149.

— Het examen voor de leerlingen der Koninklijke Muziekschool zal voor piano en orgel worden gehouden op 29 en 30 dezer en voor de overige afdeelingen op 1 julij e. k.

— Heden ochtend zijn weder onderscheidene vrachten met materialen voor het artillerie-kamp te Waalsdorp, uit het constructie-magazijn van Delft, alhier aangekomen. De werkzaamheden daaraan zullen met den meesten spoed worden voortgezet.

ROTTERDAM den 20 Junij.

Aanstaanden donderdag den 23 dezer, des middags ten half twee ure, zal de Gemeenteraad alhier eene vergadering houden, waarin de volgende zaken ter tafel zullen worden gebragt: Mededeeling van ingekomen stukken; voortzetting der deliberatien over het voorstel der Plaatselijke Schoolcommissie betrekkelijk de openbare scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs; delibereren over het adres van het Bestuur der inrigting voor doofstommen-onderwijs en daarop uitgebragt rapport; delibereren over het voorstel omtrent den beursknecht; delibereren over de reglementen van orde voor de brandmeesters, brandspuitmeesters en geaffecteerden; delibereren over het voorstel der Plaatselijke Schoolcommissie aangaande de regeling en de zorg voor het verkrijgen van het noodige hulp-personeel, en delibereren over het adres van den kerkeraad der Hoogduitsche Protestantsche gemeente en daarop uitgebragt rapport.

Wij voldoen gaarne aan het ons geworden verzoek tot opneming van het volgend schrijven, en voegen er het verzoek bij aan de verschillende dagbladen, welke het in dat schrijven bedoelde berigt ter goeder trouw hebben overgenomen, ook het onderstaande wel te willen opnemen:

ROTTERDAM 20 Junij 1859.

De Redactie van de Rotterdamsche Courant.

In sommige Dagbladen nu en dan onjuiste berigten zijnde vermeld en overgenomen nopens het voorgevallene met het barkschip Alcor, kapit. van Oppen, van hier naar Batavia bestemd met een detachement troepen, te Lissabon, wegens aanzeiling, binnengeloopen, hebben wij de eer ul. hiernevens te doen toekomen een extract uit de berigten bij het Ministerie van Kolonien daaromtrent ontvangen, geheel overeenkomstig het bij ons deswegens ingekomen rapport van genoemden Gezagvoerder, waaraan wij geene publiciteit vermeenden te moeten geven „voor en aleer beide rapporten bij „ons bekend waren, ten einde omzigtigheid in acht „te nemen als bij het vermelden van zulke omstan-„digheden nuttig en noodig mag genoemd worden."

Met de plaatsing van bedoeld extract zult UEd. verpligten *UEd. Dw. Dienaren,*

ARBON & Co.

„Extract uit de berigten van den kapitein van „Harrevelt, kommandant van het detachement mili-„tairen aan boord van het schip „Alcor," bij het „Ministerie van Kolonien ontvangen, nopens het „voorgevallene aan boord van dien bodem," waaruit blijkt:

Dat in den namiddag van den 30 Mei ll., nadat het vaartuig in den morgen van dien dag te Lissabon was binnengeloopen, oproer ontstond onder een gedeelte van het detachement, waarvan soldaten, geen Nederlanders maar vreemdelingen van geboorte, de aanleggers waren; dat zij daartoe als aanleiding namen het in arrest stellen van een soldaat, die zich had schuldig gemaakt aan insubordinatie door oproerige gezegden en handelingen; dat zij weigerden uit elkander te gaan en spoedig begonnen met hetgeen zij onder de hand vonden te werpen, zoodat het noodzakelijk werd, door de goedgezinden, van wapenen gebruik te doen maken, waarin zij door de scheeps-equipage geholpen werden, en hetgeen ten gevolge had, dat binnen weinige minuten het oproer gedempt was, nadat de hoofdaanlegger was neêrgeschoten, één, de steller en schrijver van een oproerig geschrift, een paar dagen te voren opgesteld, een schot in den arm gekregen had en nog een viertal anderen door handwapenen ligt gewond waren; dat de gekwetsten te Lissabon in het Marine-hospitaal zijn opgenomen, dat twee soldaten over boord gesprongen en naar den wal gezwommen waren of ten minste hebben getracht denzelven te bereiken, zonder dat omtrent hen nog iets met zekerheid bekend was; dat zes anderen op het wachtschip in arrest gesteld zijn, en dat, na gehouden onderzoek, het welligt noodzakelijk zou worden, nog eenigen daarenboven in verzekerde bewaring te doen stellen.

De wel eerw. zeer gel. heer dr. J. I. Doedes, sedert den 5 september 1847 predikant bij de Nederduitsche Hervormde gemeente alhier, nam, alvorens het hoogleeraarambt aan de Utrechtsche Hoogeschool te gaan aanvaarden, gisteren avond, in de godsdienstoefening in de Grootekerk, een zegenend afscheid van die gemeente, met eene leerrede, tot tekst waarvan hij gekozen had Collossensen III: vs 11, alleen de laatste woorden.

Bij Koninklijk besluit is de benoeming van J. Witkop van Roijen, burgemeester van Kantens en Middelstum, tot secretaris dier gemeenten, met Zr. Ms. goedkeuring bekrachtigd.

Bij Zr. Ms. besluit is goedgevonden: 1°, aan de nagemelde officieren bij de rustende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, te weten: in de prov. Gelderland: 1ste afd., 2de bat., staf, aan P. Poel, als 2de luit.-kwartierm.; 3de bat., 6de comp., aan A. J. R. A. de Ceva, als 2de luit., en zulks uit hoofde van verandering van woonplaats; in de prov. Zuidholland: 3de district, 1ste bat., 4de comp., aan J. A. Montijn, als 1ste luit.; 2de bat., 4de comp., aan J. W. Rösener-Manz, als 2de luit., en zulks op grond van art. 64 der gemeentewet; in de prov. Friesland: 2de afd., 3de bat., staf, aan F. Hessel, als offic. van gez. der 3de klasse; in de prov. Overijssel: 1ste bat., staf, aan A. Groskamp, als maj.-komm.; 2de bat., 6de comp., aan H. Beumer, als 1ste luit., en in de prov. Drenthe: 1ste bat., 5de comp., aan J. Heppener, als 2de luit.; 2°, bij de rustende schutterijen te benoemen: in de prov. Gelderland: 1ste afd., 2de bat., staf, tot 2den luit.-kwartierm. H. J. Haas, thans adj.-onderoffic.; 3de bat., 6de comp., tot 2den luit. H. J. Moel, thans schutter, en in de prov. Friesland: 2de afd., 3de bat., staf, tot offic. van gez. der 3de klasse H. Wigersma.

Bij Zr. Ms. besluit is de scheepsklerk G. C. van der Hart, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den laatsten dezer, eervol uit 's Rijks zeedienst ontslagen.

Z. M. heeft goedgevonden te bepalen, dat de commissie tot het afnemen van het eind-examen der adelborsten van de 2de klasse bij het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord, in dit jaar zal bestaan uit: den hoogleeraar C. van Heynsbergen, president der commissie tot het examineren der zee-officieren enz. als voorzitter; den kapitein ter zee W. H. A. Wesselink; de kapitein-luitenants ter zee M. Cazaux van Staphorst, J. J. Wichers en J. A. van Ommen, benevens dr. W. Bisschop, leeraar aan het stedelijk gymnasium te Dordrecht, als leden.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon den officier van gezondheid 1ste klasse W. Christan, van het personeel bij de geneeskundige dienst der landmagt.

De 1ste luit. van Roijen, van het 6de reg. infanterie, thans voorloopig werkzaam bij het Departement van Oorlog, is in zijnen rang en ancienneteit overgeplaatst bij den staf van dat wapen, en zal voortaan definitief aan het Departement werkzaam zijn.

De Staats-Courant deelt mede, dat Z. M. bewilliging verleend heeft tot wijziging der statuten van de te Amsterdam gevestigde Societeit ter exploitatie der steenkolenmijnen Bicquet de Goree en Heure le Romain.

Van wege het Departement van Finantien is medegedeeld de volgende staat, aanwijzende den uitvoer uit het vrije verkeer van tin in 1858 naar de onderstaande Landen:

LANDEN.	MAATSTAF.	HOEVEELHEDEN.
Hannover	ponden.	122,217
Bremen	„	815
Hamburg	„	214,188
Denemarken	„	1,005
Tolverbond	„	1,083,657
Rusland (Oost- en Witte zee)	„	201,021
Zweden	„	12,029
Noorwegen	„	68
België	„	163,241
Groot-Brittanje	„	2,105,380
Frankrijk	„	1,540,871
Spanje	„	60
Portugal	„	325
Sardinië	„	13,485
Toscana	„	780
Napels	„	21,758
Oostenrijk	„	41,173
Java enz.	„	6,500
Vereenigde Staten van Noord-Amerika	„	632,123
Suriname	„	200
Totaal	ponden.	6,160,896

Beroepen: tot predikant bij de Evang.-Luthersche gemeente te Brielle c. a., met eenparige stemmen, de eerw. heer J. P. de Meijere, dienstdoend proponent te Stads-Kanaal.

— Door Burgemeester en Wethouders van Schiedam heeft eergisteren de openbare aanbesteding plaats gehad van het maken, leveren en stellen van eene ijzeren dubbele ophaalbrug over de Lange Haven, bij de Appelmarkt; welk werk is aangenomen door den heer W. Sonneveld aldaar, voor *f* 9000.

— Bij de ll. donderdag te Brielle plaats gehad hebbende aanbesteding van het bouwen van een kruidmagazijn, was de laagste inschrijver de heer van Dam, van Kralingen, voor *f* 52,800.

— Ll. vrijdag sloot de hoogleeraar van Assen te Leyden zijne openbare lessen op eene plegtige wijze in het groot auditorium. Bij deze zijne laatste les sprak hij over de gebreken, leemten en onbillijkheden in het Burgerlijk Wetboek voorkomende, die hij in eenige voorbeelden aantoonde. Na de behandeling van dit onderwerp wierp hij een terugblik op zijne 38jarige aan de Akademie afgelegde loopbaan, op welke hij menig lichtpunt ontmoette, en die hij thans volgens de wet en vrijwillig verliet om voor jeugdige krachten plaats te maken. Hij spoorde zijne leerlingen tot volharding in de studie en handhaving van den roem der Leydsche Hoogeschool aan en eindigde met

hun, niet zonder aanloening „ vaartwel, vergeet uwen ouden leermeester niet," toe te roepen. Deze sierlijke en indrukwekkende rede werd door een groot aantal studenten, de hoogleeraren uit de juridische en vele uit de andere faculteiten, alsmede door verscheidene andere vrienden en belangstellenden aangehoord.

— Aan de Leydsche Hoogeschool werden heden tot doctoren in de geneeskunde bevorderd de heeren T. A. Schaepman, van Zwolle, na verdediging van zijn akademisch proefschrift behelzende: twee door den schrijver waargenomen ziektegevallen, en A. A. M. Hanlo, van Amsterdam, na verdediging van zijn akademisch proefschrift, Anemijsmatische uitzetting der oogslagader.

— Eergisteren is de laatste paal voor de fundering van het paleis voor Volksvlijt te Amsterdam ingeslagen, na alvorens op de gebruikelijke wijze bij heeren commissarissen en directeuren feestelijk te zijn rondgedragen.

— Eergisteren werd door het hoogheemraadschap van Waterland te Monnikendam publiek aanbesteed: 1°, het verhoogen van eenige gedeelten zeedijk en het reconstruëren van een gedeelte daarvan; aangenomen door P. Hoogendoorn te Hardinxveld, voor ƒ 12,980; 2°, het leveren van eenigen Duitschen steen, grind, puin enz., aangenomen door C. Blankevoort aldaar, voor ƒ 2095.

— In de afgeloopen week is den hoogleeraar Bouman te Utrecht, namens zijne tegenwoordige leerlingen, als bewijs van hoogachting, een geschenk aangeboden, hetwelk bestond uit twee portkaraffen met zilveren wijngaardranken sierlijk omwonden en onder elk een zilveren blad, waarvan het eene voorzien was met eene toepasselijke inscriptie; terwijl het andere prijkte met de oorspronkelijke woorden uit Spreuken XVI: vs. 31. Met hartelijke bewoordingen drukte de hoogleeraar zijne ingenomenheid met dit geschenk uit, terwijl hij die op nieuw betoonde in zijne afscheidsrede, welke door een groot aantal belangstellenden werd aangehoord.

— Eergisteren werden te Utrecht tot doctoren in de regten bevorderd de heeren J. Domela Nieuwenhuis, van Monnikendam, na verdediging van zijn proefschrift, inhoudende: de staat der afzonderlijke opsluiting, historisch en kritisch beschouwd, en A. P. S. Eyssell, uit 's Hage, na verdediging van theses.

— Men verneemt dat het voornemen bestaat om gedurende het kamperen te Zeist een gedeelte der kavalerie te Utrecht te plaatsen; dat althans aldaar, volgens aanschrijving van den Minister van Oorlog, gelegenheid tot stalling voor 300 a 400 paarden, buiten die van het garnizoen, voor dien tijd van wege het stedelijk bestuur wordt gezocht. Omtrent het kamp te Zeist zegt men dat het uit 12 bataillons infanterie, 2 regementen kavalerie, 1 batterij rijdende en 1 batterij veldartillerie zal bestaan, vier weken in augustus zal duren en daarna in september door een tweede kamp van dezelfde sterkte en voor gelijken tijd zal worden opgevolgd, zoodat al onze regementen infanterie en kavalerie daaraan zullen hebben deelgenomen.

— Dezer dagen hield de Gewestelijke Vereeniging Noordbrabant van het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap op het Huis ten Deyll, aan het Raamsdonksveer, hare eerste provinciale vergadering, in welke het gewestelijk reglement werd herzien en voor zooveel noodig gewijzigd, verslag uitgebragt omtrent den toestand der Gewestelijke Vereeniging, de aftredende commissie van bestuur voor drie jaren herkozen, de punten van beschrijving voor de aanstaande algemeene vergadering des Genootschaps besproken en voor die vergadering afgevaardigden benoemd. Na afloop der werkzaamheden vereenigden zich de tegenwoordig zijnde leden aan eenen broederlijken maaltijd, waar de aangenaamste toon heerschte.

— Eergisteren is op de visscherij van Schot, op de gronden van het voormalig marquisaat van Bergen-op-Zoom (Ooster-Schelde) een groote zalm gevangen, wegende minstens 35 halve Ned. ponden.

— Een aantal leveranciers te Tilburg heeft wederom groote bestellingen van laken voor het Departement van Oorlog ontvangen.

— Ll. vrijdag zijn in de gemeente Haren twee huizen, verdeeld in vier woningen, afgebrand.

— In de legerplaats te Milligen zijn reeds de noodige detachementen van de tirailleur-compagnien aangekomen, ten einde de tenten enz. in gereedheid te brengen, alsmede de officier van gezondheid 2de klasse D. A. J. van Kessel, van het garnizoen te 's Hage, om de geneeskundige dienst bij de ambulance en de troepen in gemeld kamp waar te nemen.

— Ll. donderdag is de koren- en pelmolen de Hoop, toebehoorende aan T. v. d. V. in de gemeente Steenwijkerwold, met zijn geheelen aanwezigen voorraad graan afgebrand. De brand is veroorzaakt door te snel pellen.

— De kapitein S. F. v. d. Hoef, van Harlingen, voerende het Ned. barkschip Sophie Elisabeth, wien het den 31 october jl. mogt gelukken in volle zee de schipbreukelingen te redden van het Engelsche vaartuig Jeannie Johnston, is door de New-Yorksche reddingmaatschappij vereerd met eene gouden medaille ter waarde van ƒ 100, terwijl de Britsche Regering, na hem reeds vroeger een getuigschrift te hebben doen toekomen, oordeelende dat hij wegens zijn menschlievend gedrag zich een verder blijk harer erkentenis heeft waardig gemaakt, hem dezer dagen, door tusschenkomst van het Ned. Gouvernement, een kostbaren verrekijker ten geschenke heeft gegeven.

— Eergisteren is, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot doctor in de vroedkunde aan de Groningsche Hoogeschool bevorderd de heer N. R. Hefting, med. doctor te Nieuwolda.

— Ll. donderdag is de windkoren-pelmolen van de wed. R. J. Mulder, staande te Andel, prov. Groningen, afgebrand. De behuizing is bewaard gebleven, doch alleen beschadigd door het neêrploffen van een der wieken.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 20 Junij.

OVERLEDEN: M. B. Stamkot, d., 3 m. — A. Danser, man van M. Silleman 52 j. — J. F. Schleicher, z., 1 j. — P. Zöllner, z., 3 j. — H. J. Sprang, z., 3 m. — F. Plokker, man van T. van der Plas, 77 j. — M. J. Engel, d., 1 j. — M. H. Blok, d., 5 j. — M. Bos, d., 2 m. — A. M. de Jongh, vrouw van A. Sips, 82 j.

BEVALLEN: H. W. Tas, geb. van Tol, d. — C. Meiboom, geb. van Vollenhoven, z. — C. van Spijk, geb. Staat, d. — M. Schrauwen, geb. van Malsen, z. — M. Magré, geb. Spoel, z. — J. van Weeghel, geb. Korpershoek, z. — M. H. de Haan, geb. Torenvliet, d. — M. C. Holterman, geb. Crebber, z. — A. Bremer, geb. Dageraad, z. — F. A. Peuser, geb. de Fijne, z. — W. Hueck, geb. Aanstoots, z.

Cargalijsten.

Rotterdam.

SAMARANG, Valparaiso, Kok. — 1057 kranj. en 1659 z. Suiker, 42 k. Indigo en 2580 b. Bindrotting, Hoffman, Dorrepaal en Co.; 3 coll. Diverse, Bos, van Maanen en Co.; 7 k. Indigo, Stoffers en Co., te Amst.; 178 k. Indigo, 1 k. Porselein, 6 k. Cochenille, 200 z. Peper, 23 z. en 1 b. Koffij, Order.

NEW-YORK, Tuisco, A. Dannemann. — 3496 v. Harst, Schmitz en Fassbender; 200 v. dito, C. en J. J. Ripping; 25 v. Potasch, C. Kolff en Zn.; 2 k. Diverse, Alstorphius en van Hemert; 125 blokk. Mahoniehout, W. en J. D. Luloffs; 7 b. en 24 bond. Balein en 4 k. Klokken, E. Y. Post en Zn.; 30 v. Potasch, Outshoorn en van der Held; 30 v. dito, F. A. Voigt en Co.; 21 b. Tabak, R. Kraemer en Co.; 103 b. Katoen, C. Hemmann en Co.; 2 k. Linnen enz., v. d. Kun en van Schelle; 1 bond. Balein, J. Garrels; 25 v. Asch, J. Noyon, te Harlingen; 100 v. Potasch, 400 v. Harst, 200 Riemen en 13680 st. Duigen, Order.

LONDEN, Earl of Auckland. — 4 v. Parelmoerschelpen en 1 k. Fluiten, J. H. Claus en J. Raulino; 37 b. Tabak, R. Kraemer en Co.; 43 z. Peper, C. L. Roechling en Co.; 1 ser. Ipecacuanha en 1 k. Phosphorus, A. M. en C. Pluygers; 1 krat Aardewerk en 1 kist IJzerwerk en 1 p. Gom-Elastiek Boomer en Co.; 7 ser. Indigo, A. T. Sölling en Co.; 3 z. Ipecacuanha, van der Kun en van Schelle; 1 p. Koopm., Krap en v. Duym; 1 p. Koopm., A. Baedeker; 1 v. Schoensmeer, Preston en Co.; 1 k. Koopm., C. L. Ringrose en Co.; 85 z. Zaad, 40 p. Koopm., 99 v. Krenten, 1 v., 16 z., 2 k. en 1 p. Koopm., 1 k. Schilderij, 1 Perambulator, 1 k. en 3 kwart k. Wijn, 30 p. Coculus Indicus, 1 b. Ipecacuanha, 1 k. Prenten, 5 v. Antimony Regulus, 2 v. Citric Acid, 1 k. Rhubarber, 3 k. Spemaceti en 1 k. Instrumenten, Order.

BREMEN, Maria Magdalena, J. W. Klein. — 848 z. Rijstmeel, van der Kun en van Schelle.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, het Ned. Fregatschip Diligentia, kapit. D. van Bentveld. Adres bij de Reeders C. Vlierboom & Zonen en de Cargadoors Vlierboom & Suermondt.

BATAVIA, het Nederl. Barkschip Copernicus, kapit. L. Visser. Adres bij de Cargadoors Vlierboom & Suermondt.

BATAVIA en SAMARANG, het Nederl. Barkschip Paul Johan, kapit. A. Kooy. Adres bij de Heeren de Groot Roelants en Co., te Schiedam, en de Cargadoors P. A. van Es & Co., te Rotterdam.

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Fregatschip Rotterdam, kapit. H. Poort, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en eene melkgevende Koe, om in het laatst der maand Junij te vertrekken. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Fregatschip Johannes Lodewijk, kapit. A. H. van der Waal, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA, SAMARANG en SOURABAIJA, voor Passagiers en Goederen, het Ned. Fregatschip Hollandia, kapit. P. Wap. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co.

BOSTON, om 4 Julij te vertrekken, het snelzeilend Amerik. Barkschip Radiant, kapit. W. W. Flint. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Wambersie & Zoon.

BOSTON, het Amerik. Schip Leila, kapitein Charles Haines. Adres bij Wambersie en Zoon.

DUBLIN, het Ned. Kofschip Anna Agatha, kapit. J. Klinger. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

GIBRALTAR, het Nederl. Schoenerschip Pomona, kapit. C. van der Sloot. Adres bij Seeuwen en Co

GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip Koophandel en Zeevaart, kapit. H. den Breems. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

GENUA, om aanstaande week te vertrekken, het Nederl. Schoenerschip Amalia Sinnige, kapitein H. J. Jansen. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

KANAGAWA, bij JEDDO (JAPAN) via BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip Krimpen aan de Lek, kapit. W. Ouwehand, om in het begin van de maand November 1859 te vertrekken. Adres bij den Reeder Murk Lels, te Alblasserdam, en bij de Cagadoors Kuyper, van Dam & Smeer, te Rotterdam, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

KONINGSBERGEN, het Ned. Kofschip Lucretia, kapit. A. Bragt. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

LISSABON, het Nederl. Schip Wilhelmina, kapit. A. Kostert. Adres bij eeuwen en Co.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip William Nelson, kapit. D. H. Wood. Adres bij Wambersie en Zoon.

NEW-YORK, het Amerikaansch Fregatschip Charlemagne, kapite. J. N. Brown. Adres bij Wambersie & Zoon.

PADANG, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Schoenerschip St. Helena, kapitein M. Sterkenburg. Adres bij de bevrachters van Overzee & Co. en de Cargadoors Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Maria Catharina, kapit. K. P. Kiewit. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

St. PETERSBURG, het Nederl. Schoenerschip Alida, kapit. H. A. Scholten. Adres bij Seeuwen & Co.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Sieka, kapitein J. J. de Groot. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

St. PETERSBURG, het Ned. Kofschip Annegiena, kapit. J. J. van der Woude. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

RIGA, het Russisch driemast Schoenerschip Bonjour, kapit. A. Kleberg. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

ROTTERDAM den 20 Junij.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld 2½	„	61 5/8		
„	dito dito 4	„	93 5/8		
Belgie, ..	bij Rothschild. 2½	„	48		
Spanje, ..	Obl. 3 pc. nu 1½	„	28½		
„	Binnen. a 6/m. 3	„	38¼		
Portugal,	dito 1856/57.. 3	„	40 3/8		
Rusland,	Obl. 1798/1816 5	„	101 3/8		
„	bij *Stiegl.* 1855. 5	„	95¾		
Oostenr.,	Metalliek....... 2½	„	21 15/16	22½	22 5/16
„	dito dito 5	„	39 3/8		
„	Nationale....... 5	„	42¼	43¼	42 7/8
Grenada..	Obligatien...... 3¾	„	15¾		

Hollandsche fondsen prijshoudend. Van vreemde effecten werden Oostenrijksche tot hooger prijzen verhandeld, met geanimeerden omzet, terwijl de overige bij vaste stemming niets beteekenends opleverden.

Het Commité der Effectenhandelaren

H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Metalliek 2½ pc. 22 1/16; dito Oude 5 pc. 38¾ a 38 7/8, gebl. 38 7/8; dito Nationale 5 pc. 41¾ a 42¾, gebl. 42.

Oostenrijksche fondsen bleven in zeer gedrukte stemming.

AMSTERDAM den 20 Junij.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.,..	Werk. Schuld 2½	pCt.	61½	61¾	61½
„	dito dito 3	„	73¾	74	73¾
„	dito dito 4	„	93¾	94	93¾
„	Amort-Synd... 3½	„	90		
„	Handel-Maats. 4½	„	118¾		
„	O. I. Leening 4	„			
„	Aand. Holl. Sp.	„			
„	Rijn-Spoorw... 4½	„			
„	Maats. v. Weld. 4	„			
België,...	Cert. *Rothsch.* 2½	„			
Frankrijk,	Certificaten.... 3	„			
Spanje, ..	Buitenlands. .. 1½	„	28½	28¾	28½
„	dito 3	„	41		
„	Binn. a ƒ 6000 3	„	38¼	38 7/16	38 3/8
„	Amort. Schuld.........		8½		
„	Bew. v. Coup.........		3¾		
Portugal,	Oblig. 3	pCt.	41 1/8	41¼	
„	dito 1856/57.. 3	„	40 7/16	40 11/16	40½
„	dito Uitgest...				
Rusland,	Obl. *Hope en C.* 5	„	101 3/8		
„	dito 1828/29.. 5	„	100 3/8	100½	
„	Cert. 1831/33.. 5	„	82½		
„	dito 1840...... 4	„	78	78 1/16	
„	dito *Stieglitz*.. 4	„	78½		
„	dito d.° Nieuwe 5	„	89		
„	dito d.° 1855 N. 5	„	95 1/8	95½	95¼
„	dito te Londen 4½	„	90¾		
„	dito v. Assign. 6	„	59¾	60	59 7/8
„	Inschr. dito ... 6	„			
Polen,....	Aand. 1835..........	ƒ			
„	Obligatien...... 4	pCt.	73½	73 5/8	
Oostenr.,	Obl. *Goll en C.* 5	„			
„	dito dito 4	„			
„	dito Met. Oude 5	„	38	39¼	38 1/8
„	dito N. te Ams. 5	„	57¼	58½	57¼
„	dito Nat. Met. 5	„	41 3/8	42¼	41½
„	dito Metall..... 2½	„	21½	22¼	21 5/8
„	Wen. Ad. fl 250 4	„ ƒ	214	220	
Brazilië,	1824, £ 100, 5	„	95 7/8		
Equador,	£ 100.......... 1	„	14		
„	Onbepaalde.... 1	„			
Venez.,...	Obligatien...... 5	„	37 1/8		
„	Uitgestelde 2½	„			
Grenada,	Obligatien...... 3¾	„	15¾	16	
„	Uitgestelde		4¾	4 7/8	
Mexico,..	Obligatien...... 3	„	16 1/8	16 5/16	
„	dito Onbep.... 3	„			
Illinois,	 7	„	75¾		

Handel-Maatsch. 118 a cont. Rusland, volgef. Spoorw. Aand., 213½ a 214. Weener Bankactien ƒ 613 a ƒ 625, gebl. ƒ 613; dito Aand. ƒ 203 a ƒ 205. Brazilië, 1858, 4½ pc., 88¾. Philad., bij Hope & Co., Lr. A, ƒ 89. Illinois, Spoorw. Aand., 60¼. Griekenl., 5 pc., 1 11/16 a ¾. N. Pruissische 90½ a 91¼.

Beleening 3½ pc. Prolongatie 3½ pc. Disconto 3 pc.

Binnenl. fondsen prijshoudend. Van buitenl. Oostenrijksche, uitgezonderd Oblig. Metalliek, flaauw: Portugesche en Spaansche prijshoudend en Zuid-Amerik. aangeboden.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 61½ a 9/16. Spanje, 1½ pc., 28½; dito Binnenl. 3 pc., 38 3/8. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 38 1/8; dito Nat., 5 pc., 41 9/16 a 5/8.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aang.*
20 *junij* Cornelia, de Vries, Hellevoet
d'Elmina, Teengs, Java (laatst v. Portsmouth)
Vertrokken.
19 Maarten van Rossem, v. d. Eyk, Batavia
Kosmopoliet, Bouten, d.°
Nancy, Pattison, Newc.
Jane & Margaret, Gallett, dito
Generaal de Stuers, Fokkens, Hellevoet
20 Twee groote schepen in het gezigt.
(19 Z. O. — O.)
(20 W. — W.N.W.)

Hellevoet *Aang.*
19 *junij* Gen. de Stuers, Fokkens, Brouw.
20 Sarah, Hawkins, Liverp.
Albatross (st.), dito
Vertrouwen, Teensma, Boston (A.)
Earl of Auckland (st.), Londen
Jan van Galen, de Boer, Batavia
Lydia, Dobson, Charlestown (E.)
Vertrokken.
18 Magnet (st.), Londen
19 Fijenoord (st.), dito
Mariner, Stenhouse, Newcastle
True Britain, Carr, dito
Jim Crow, Dodge, dito
Abeona, Angel, dito
Rapid, Whitley, dito
Warrior, Smith, dito
Highlander, Press, dito
Heinrich Theodor, Voss, dito
Caroline Henriette, Peters, dito
Wodan, Niejahr, dito
General Wittleben, Hoffmann, dito
Pfeil, Konow, dito
Vereinigung, Kuhlsen, d.°
Elizabeth Ann, Jones, d.°
Anna Henriette, Eilers, Hartlepool
Margaretha Debora, Pauls, dito
Louisa, Pitt, Liverpool
Tjadda Gezina, Staal, Oostzee
Gezina Wilhelmina, Dokman, dito
Anna Arendina, Pott, Amsterdam
Eagle, Garwood, Ipswich
Mississippi, Allen, Baltimore
Marco, Richardson, Guernsey
20 Alexandrine, Titcomb, New-York
Cornelia, de Vries, Brouwershaven
Christina Jantina, Dood, St. Petersburg
Broederliefde, Sap, dito
Drie Broeders, Mooi, Koningsbergen
Marie Jeannette, Fekkes, Messina
Wilhelmina, Swart, Kroonstad
Emilie, Bradhering, Oostzee
Zwillinge, Ahrens, Newcastle
Carlisle, Shepherd, dito
Voor gaats het Pruiss. fregat Germania, kapit. Franke, van Baltimore.
(19 Z.O. — N.O.; 20 W.)

Brielle *Aangek.*
19 *junij* Prins van Oranje (st.), Duinkerken
Leo (st.), Londen
Maasstroom (st.), Riga
Seahorse (st.), Hull
Balmoral (st.), Cardiff
20 Batavier (st.), Londen
Eider (st.), Hartlepool
Ary Scheffer (st.), Havre
Elve (st.), Hamburg
Norfolk (st.), Goole
Therese (st.), Grangem.
Rieka, Puister, Cette
Vertrokken.
19 Enchantress (st.), Hull
Karen Botilde, Knudsen, dito
Sara, Loets, avontuur
Eendragt, Heckstra, dito
Anna Hendrika, Ebling, Oostzee
Alida Antonia, Visser, St. Petersburg
Emanuel, Bloem, Kroonstad
Johannes, Mencke, Archangel
Templar, Morfitt, Engel.
Chance, Martin, Newc.
Magnet, Dodds, dito
Doris, Home, dito
News, Robson, dito
Joanna, Donker, dito
Liberty, Carter, dito
Lord Teignmouth, Esson, Shields
Eva, Haack, Leith
Elizabeth, Wills, Stockt.
Admiraal Ver-Huell, (st.), Havre
20 Libra, Wagenaar, Koningsbergen
(19 Z.O. ten Z. — Z.O.)
(20 W.N.W. — N.W.)

Maassluis *Vertr.*
19 *junij* Gem, Carr, Newc.
Mars, Turnbull, dito
Burger, Bartelse, dito
Monica, Wardell, dito
Ann Emma, Oakes, dito
Wiltshire, Pile, dito
Rose, Champlin, dito
Amandus, Schade, dito
Naples Packet, Dixon, dito
Elizabeth Young, Ogilvie, dito
Bird, Walker, dito
Earl Talbot, Manson, dito
Persina, Hogeberg, Hartlepool
Familien, Husander, dito
William Thomson, Hutchinson, Sunderl.
Three Brothers, Gilbert, Maidstone
Gandal, Sandved, Stavanger
Pilen, Sonneland, dito
Alberdina, Upmeijer, Reval
Gesina, Geyken, Koningsbergen
Johanna, Sander, avont.
Karen Marie, Ankersen, dito
20 Princesse Charlotte, Hagström, Windau
Sjofna, Madsen, avont.
De eergister. en gist. vertr. schepen zijn gisteren allen wel in zee gekomen.
(19 ZO. — WZW., 20 kompasrond)

Amsterdam *Vertr.*
18 *junij* Elisab. Johanna, Teensma, Oud-Calabar
19 Monnikendam, Ernstman, Messina

Texel (O.) *Aangek.*
18 *junij* Ugie, Pritchard, Sunderland
20 het oefenings eskader, komm. 't Hooft, NZee
Diana (st.), Londen
Citizen (st.), dito
Vertrokken.
18 Paul & Benjamin, le Hot, Mesquier
Lion (st.), Londen
19 Drie Gebroeders, Kaspersma, dito
Perseverance, Cummings, dito
Stad Workum, Hendriks, dito
Sara, Tenbow, Newcastle
Luna, de Vries, dito
Queen Victoria, Gilbert, dito
Benin, Grafthuis, dito
Ceneus, Evens, Sunderl.
Mayor, Atkinson, dito
Shincliffe, Copperthwaite, dito
Rebecca, Read, dito
Corsair, Smith, dito
John & Mary, Hedley, d.°
Seraphine, Morgan, dito
Conqueror, Spencer, Seaham
Isabella, Holbrook, Hartlepool
Zior, Price, dito
Graaf v. Rechteren (st.), Hull
Twenthe (st.), dito
Fox, King, Yarmouth
Christian August, Apeness, Christiania
Eyr, Holst, Frederikstad
Frederikke, Dahm, Drammen
Tvende Brödre, Lorentzen, dito
20 Beerta Schuringa, Vegter, Malta
Baron Sloet tot Oldh., Knijpinga, Livorno

Vlie *Aangek.*
16 *junij* Willem I (st.), Riga
17 Margrieta, de Jong, Newcastle
Vrouw Helena, Kraan, Christiansand
Vertrokken.
17 Burgem. Huidekoper (st.), Hull
18 Urania (st.), Koningsb.

—o—

Curaçao *Aangek.*
21 *mei* Curaçao, Wolking, Amst., l. v. Barbados
Vertrokken.
25 Santa Rosa, Buykes, Amsterdam

Konstantinopel
Aangekomen.
5 *junij* Morgenster, Drent, Rotterdam
Willem, de Weerd, dito
Cornelia, Leeuw, Amst.
Henriette, Vinken, dito
Johanna, v. d. Baan, dito
Margrietha, Boerhave, d.°
Ihn & Sohn, Rebien, dito
Zeemeeuw, Sikkema, Antwerpen
Jan Zijlker, v. Driesten, Londen
Antje Haverbult, v. Heuvelen, Malta
6 Gezina, Bekkering, Londen
Vertrokken.
27 *mei* Cornelia, Albers, Galatz
28 Willemina, Puister, dito
Ida, Jongebloed, Azof-Zee

Syra *Aangekomen*
1 *junij* Isabella, Tidey, Amsterdam
Vertrokken.
8 Dolphijn, Hazewinkel, Salonica

Marseille *Vertr.*
16 *junij* Bérénice (st.), Amsterdam

Bordeaux *Aangek.*
16 *junij* Bordeaux (st.), Rotterdam
Vertrokken.
Clémentine, Lolland, Rotterdam

Royan *Vertrokken*
9 *junij* Christina Jacoba, de Groot, St. Petersb.
13 Margina, Blinck, dito

Camaret *Binneng.*
12 *junij* Pauline, Droneau, Camillas n. Rott.

Liverpool *Uitgekl.*
17 *junij* Walter Scott, Harvey, Dordt
Sophia, Lelean, dito
Petrel, dito
Margaretha, Stutvoet, Harlingen
Elsina Jantina, Dijk, Pernau

Bij **Gloucester** *Aang.*
18 *junij* Marchina, Huizing, Groningen

Bij **Swanage** *Aangek.*
17 *junij* Jonge Jan, Pfeiffer, Banjoewangie n. Rott.
(143 dagen reis)

Deal *Gepass.*
15 *junij* Amica Manu, Peper, Malaga naar Stettin
Jacoba Gezina, Kramer, Cette naar Hamburg
17 Johanna Maria, Wilhelmie, Rotterd. naar Batavia
Geertruida Catharina, de Winter, Oporto n. Hamburg

Londen *Aangek.*
18 *junij* Visscherij, Schoonhoven, Workum
Uitgeklaard.
17 Cecrops, Davison, Bat.
Engelina, Schoon, Amst.
Elsina, Nuttbroek, dito
Harmonie, Brahms, dito

Hartlepool *Aang.*
16 *junij* Elizabeth, Beverley, Dordrecht
Alma, Wood, Amst.
17 Gezina Pronk, Pronk, Rott. n. Newcastle

Sunderland *Aangek.*
16 *junij* Caroline, Robson, Rotterdam

Shields *Aangek.*
16 *junij* Thyra, Bulow, Rotterdam
Lykkens Haab, Frost, dito
N. R. Gazfabriek, de Goede, dito

Gent *Aangek.*
17 *junij* Alida Hendrika, Bieze, Brevig

Emden *Aang.*
14 *junij* Jantje Tuinema, Sikkens, Riga

Hamburg *Aangek.*
17 *junij* Catharina Maria, de Roth, Amst.
Diana, Giezen, Lissabon
Allegonda Margrietha, Gort, Liverpool
18 Hindostan, Bendixen, Soerabaija

Bremerhav. *Aang.*
16 *junij* Munster, Kok, Soerabaija

Busum *Ter reede geank.*
14 *junij* Catharina, Poppen, Rott. n. Koningsb.

Warnemunde *Aang.*
16 *junij* Vollenhove, te Velde, Newcastle
Wilhelm, Lembke, Amst.

Swinemunde *Aang.*
15 *junij* Max, Ludwig, Amsterdam
16 Albertina, Pott, Havre
Catharina, Schelts, Shields
Vertrokken.
16 Helene, Springer, Rott.

Dantzig *Aang.*
16 *junij* Maria, de Jonge, Rotterdam

Pillau *Aang.*
14 *junij* Iduna, Holtz, Amst.
15 Louise, Schwabe, dito
Ornen, Bonnesen, Rott.
Lucas Wildervank, de Groot, dito
Valkyrien, Olsen, Schied.
16 Thetis, Reents, Rott.
Maria, Möller, dito
Elisabeth & Maria, Bok, Dordrecht
Alfa, Bakker, Amst.
Heimath, Stöwer, dito

Kopenhagen *Gepass.*
16 *junij* Fenna Gerarda, Struik, Liverp. n. Pernau
Fennechina Catharina, Pomper, Rotterdam
Anna, Staal, dito
beiden n. Koningsb.

Elseneur *Aangek.*
15 *junij* Johanna, Heeren, Riga n. de Maas

Holtenau *Aangek.*
16 *junij* Elise, Bunger, Hobroe n. Rott.

—o—

Antwerpen 18 junij. De lading van het alhier in brand geraakte stoomschip Languedoc is met uitzondering van de spiritus en een gedeelte der koffij geborgen. Het schip ligt midden in de rivier gezonken en zal moeijelijk weder boven water kunnen gebragt worden.

—o—

Gepraaid:

Den 11 junij, op 47° NB. en 9° 40' WL., Hendrina, C. M. Pompe, v. Newcastle naar Hong Kong.

Den 11 junij, op 47° 59' NB. en 6° 50' WL., Tonia, C. F. Zeeman, van Rotterdam naar Batavia.

Door kapit. Lovius (st. Balmoral), in de Maas binnen: Den 19 junij, des ochtends 3 ure, Zuid-Voorland WZW. 3½ mijl afstands, S. van Heel, D. H. Dietz, van Banjoewangie naar Rotterdam.

Door kapit. P. H. de Boer, te Hellevoetsluis binnen: 22 mei, op 26° 30' ZB. en 58° 14' OL., de Ned. bark Emilie, kapit. Marker, van Batavia naar Amsterdam.

16 junij, bij Bevezier, eene Ned. brik, toonende Wildervanksche vlag met n.° 98 (Gezina Geertruida, Bontkes, Hamb. n. Buen.-Ayr.)

17 junij, bij de Singels, eene Ned. bark, toonende Amst. vlag, n.° 886.

Door kapit. Teensma, v. Boston te Helvoet binnen: 17 junij, bij Bevezier, de brik Amerika, kap. Meermans, v. Rott. n. Suriname.

—o—

Vertrokk. Passagiers.

Van **Brouwershav.**, n. Batavia, per Komopoliet, kapit. Bouten: de heer J. Kuyt, met echtgenoot en 2 kind.; de heer A. H. Beijer en echtgenoot; dr. C. L. Vlaanderen, met echtgenoot en 3 kinderen; de heer E. Geluk, met echtgenoot en 4 kind.; de heer Nolthenius en echtgenoot; de dames W. A. H. Bakhoven, P. C. Bakker en H. L. Hupscher; de heeren F. H. de Famars Testas, mr. A. Lens, J. H. Vorstman, G. A. Ritsema, J. L. de Haan, mr. M. van den Heuvel, H. Olie, E. J. Parese, twee heeren Enschedé, en twee Javaansche bedienden van den heer van Heeckeren van Walien.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 21 junij: 1ste getijde 6 ure 50 min.; 2de getijde 7 ure 14 min.

Arnhem. Waterhoogte 18 junij 2.93 el.

LONDEN den 18 Junij.

3 pc. Cons. cont.	— a —	3 pc. Peru....	65 a 67
id. id. op tijd	92¾ - 92⅞	4½ pc. id. Urib.	— - —
5 pc. Oostenrijk	42 - 46	id. te New-Y.	72 - 74
4½ pc. België..	93½ - —	3 pc. Portugal.	43 - 45
5pc. Braz. 1824	98 - 100	5 pc. Rusland.	104 - 106
id. 1829/39 ...	100 - —	4½ pc. idem...	95½ - —
id. 4½ pc. 1852	91 - 92	3 pc. Spanje...	42½ - 42¾
idem 1858....	91 - 92	1½ pc. idem...	29¾ - 30¼
6 pc. Buen.-Ayr	74 - 77	idem Amort. ..	8⅞ - —
6 pc. Chili....	98 - 102	id. Cert. Coup.	3 - 4
3 pc. idem....	68 - 72	5 pc. Sardinië.	80 - 82
5 pc. Denemark	98 - 102	6 pc. Turkije..	75½ - 76½
3 pc. idem...	— - —	idem Nieuwe..	61 - 63
2½ pc. Holland.	63¾ - —	4 pc. idem. ...	103½ - —
4 pc. idem....	96 - 98	5 pc. Venezuela	39½ - 40½
Ecuador......	15½ - —	idem Uitgest..	17 - 18
id. Land-warr.	3 - 5	Wissel Amst. krt.	11.12½ a 13½.
2½ pc. Grenada.	17 - —	idem 3 m.	11.15 - 15½.
id. Uitgestelde	4¾ - 5¼	id. Rott. 3 m.....	11.15 - 15½.
3 pc. Mexico.	18⅝ - 18⅞	id. Parijs kort....	25.5 - 12½.
4½ pc. Peru...	85 - 87	idem 3 m.	25.27½ - 32½.

Bij geringen omzet ondergingen heden zoowel binnenl. als buitenl. fondsen weinig verandering.

PARIJS den 18 Junij.

Frankrijk 3 pc. a cont. 62.50, 62.70, 62.65; dito op ult. 62.35; dito 4½ pc. 92.25, 92.60; dito op ult. —; Fransche Bank 2760; Crediet Mobilier 642.50, 640, 645. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorw. 487.50. Napels 5 pc. — Spanje 1½ pc. 29¼; dito binnenl. 3 pc. —; dito buitenl. 3 pc. —; dito Passive —.

De stemming was heden een zweem beter dan gisteren. De 3 pc. Fransche fondsen sloten zoowel a contant als op ult. 15 centimes hooger dan gisteren.

Anspacher Spoorweg-Aandeelen à fl. 7.
5*de Trekking van* 15 *Junij.*

Bij deze premiën-trekking der Anspacher spoorweg-aandeelen à 7 fl., zijn de volgende 3 hoogste prijzen uitgeloot geworden: serie 2643 N.° 1, 20,000 fl.; serie 2643 N.° 37, 2000 fl., en serie 4356 N.° 16, 500 fl. De resterende 1097 premiën bestaan in 5 a 100 fl., 10 à 50 fl., 20 à 30 fl., 32 à 20 fl. en 1030 à 8 fl., allen betaalbaar 15 December 1859.

Portugesche Leeningen 1853, 1856, 1857.

Het finantieel agentschap van Portugal te Londen heeft de betaling aangekondigd der op 1 Julij aanstaande verschijnende halfjarige coupons van bovenstaande leeningen. De coupons der nog niet geconverteerde obligatiën zullen eerst na 1 Augustus e. k. betaalbaar zijn. De conversie der oude obligatiën, debentures enz., zal van 30 Junij aanstaande tot nadere aankondiging gesloten worden.

4½ pCt. Peruaansche Obligatiën.

De heeren Antony Gibbs and Sons, finantiële agenten van Teen, te Londen, hebben de betaling aangekondigd der op 1 Julij verschijnende coupons: 1°, van de 4½ pc. buitenl. schuld, voortspruitende uit de 6 pc. binnenl. schuld. 2°, van de 4½ pc. Arica en Tacna bonds.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 20 Junij.

2 maanden.		Kort.
Londen...	11.57½	11.62½
d.° 3/m.	11.55	—
Parijs ..	55¾	55¾
d.° 3/m.	55½	—
Bordeaux.	55½	55½
Genua...	45	—
Livorno. .	38½	-
Napels . .	77½	—
Petersb. .	156	—
Hamburg.	35³⁄₁₆	35⅜
d.° 3/m. .	35½	—
Antwerp .	—	1

6 weken.		Kort.
Frankfort	100⅜	—
Augsburg	99	—
Weenen..	76	—
Triest. . .	75½	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 20 Junij.

2 maanden			Zigt.	
Londen. .	11.55	g	11.62½	g
Parijs. . .	55⁹⁄₁₆	g	55¹¹⁄₁₆	g
Bordeaux.	54⅝	h	55½	g
d.° ½ m.	55½	g	—	g
Genua . .	45	g	—	g
Livorno. .	38½	g	—	g
Napels . .	78½	g	—	g
Hamburg.	35¹⁄₁₆	g	35⁷⁄₁₆	g
3 maanden.			**Zigt.**	
Madrid . .	234	g	—	g
Cadix. . .	236	g	—	g
Sevilië . .	233	g	—	g
Bilbao . .	237	g	—	g
Lissabon .	39	g	—	g
Porto. . .	39	g	—	g
Petersb. .	15	g	—	g
6 weken			**Zigt**	
Weenen ..	76	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort.	100½	g	—	g

Rotterdam ½.

Prijzen der Buitenl. Coupons en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 20 Junij.

Metalliek......	ƒ 19.60.	Sp. Piasters....	ƒ —.—
idem Nationale..	- 24.60.	Hamb. Russen..	- 33½.
Napelsche.....	- —.—.	Russ. in Zilv. R.	- 31½.
Div. Eng. in £...	- 11.55.	Poolsche in fl...	- 26.
Eng. Russen....	- 11.55.	Coup. Port. 1 Jan 1848 per £ 2.	- —.—
Fransche.......	- 55.	Papier Roeb....	- —.—
Belgische.......	- 55½.	Dollars........	- —.—
Pruissische.....	- 34½.		

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 20 Junij.

MEEKRAP weinig geveild, tot vorige prijzen meer kooplust.

GRANEN, ZADEN enz. Tarwe: Zeeuws.. Vlaams. en Overm. was niet ruim aangevoerd en bragt voor de puikste kwaliteit met moeite vorige prijzen op. De overige werd 10 a 20 c. lager afgegeven; goede en puike ƒ 8.80 a ƒ 9.50; mindere ƒ 7.80 a ƒ 8.60; Roode bedong bij kleinen aanvoer, doch geringe vraag, niet volkomen vorige prijzen; 164 ℔ Hoogl. Kleefs. ƒ 300, ƒ 305; 162, 163, 164 ℔ Bovenl. Ris ƒ 267, ƒ 270, ƒ 275. Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. 10 a 20 c. lager, ƒ 5.50 a ƒ 6.10; voorts 152 ℔ Belgische ƒ 180; 150 ℔ blanke dito ƒ 185. Gerst. Zeeuws., Vlaamsche en Overm. Winter ƒ 3.80 a ƒ 5.10; dito Zomer ƒ 3.50 a ƒ 5. Haver Zeeuws. en Inl. Korte ƒ 3.60 a ƒ 5.10; dito Lange ƒ 2.70 a ƒ 4.10. Boekweit lager, op 140 ℔ Noordbrabantsche ƒ 174, ƒ 176; Holst. ƒ 160, ƒ 165, ƒ 168, ƒ 170, ƒ 173. Erwten: Zeeuws. Groene ƒ 7.50, ƒ 10.25; groote dito ƒ 10 a ƒ 12. Boonen. Zeeuws. en Walch. Witte 50 c. lager, ƒ 8 a ƒ 10.25; dito Bruine 50 c. lager, ƒ 8 a ƒ 10.50; dito Paardeboonen ƒ 6 a ƒ 7.50. Koolzaad zonder handel. Kanariezaad 50 c. hooger van ƒ 11 tot ƒ 13.25.

SCHIEDAM den 20 Junij.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 150 ℔ Fransche ƒ 175 6/w. Gerst, 131 ℔ Kunda ƒ 186 6/w.

MOUTWIJN per Ned. Vat zonder fust.	ƒ 14.25.
JENEVER, „ „ „ „ „	- 19.75.
Amst. proef, „ „ „ „ „	- 21.00.

alles zonder de belasting.

SPOELING, per Ketel.................. - 0.70.

AMSTERDAM den 18 Junij.
(*Overzigt der Week.*)

KOFFIJ. Sinds ons vorig berigt kwam er iets meer vraag naar Java, vooral in de blanke soorten, waardoor de houders zeer geretireerd waren; ook naar Braziel blijft de vraag aanhouden.

THEE zonder eenige verandering zeer vast.

SUIKER. Ruwe. De willige stemming bleef aanhouden en de weinige in de eerste hand voorkomende partijen Java werden coulant verkocht tot ƒ 1¾ a ƒ 2 boven Mei. In andere soorten ging niets om. Geraffin. Voor partijen dadelijke levering blijft veel vraag, doch daar de raffinadeurs alles verkocht hebben, kunnen deze orders niet uitgevoerd worden; de vraagprijs op September is te hoog om tot affaires te komen. Kandij in een doen.

RIJST. Uit de eerste hand hadden geene afdoeningen plaats. Gepelde soorten in een doen; Necransie ƒ 7 a ƒ 7¼, Rangoon ƒ 6¾ a ƒ 7, Java ƒ 7½ a ƒ 8½, ongep. Carolina ƒ 15 a ƒ 15½.

SPECERIJEN stil. Van de 797 baaltjes br. Peper, den 17 dezer geveild, zijn de gezonde verkocht tot 24 c. en de BS. tot 21½ a 23 c.

In VRUCHTEN is niets gepasseerd.

TABAK. De stemming voor het artikel is onveranderd gebleven. Afgedaan werden 30 v. Maryland per Mississippi aangevoerd. Per Isabella C. Jones werden voor onze markt aangebragt 155 vaten Maryland en per Jonkh. mr. van der Wal van Puttershoek 349 p. Java, partic. aanplant, en 366 p. dito, hoofdm. KAWI. Op 24 dezer zullen geveild worden 1424 pakk. Java partic. aanplant, en op 30 dezer 1024 pakk. dito, hoofdm. Blitar; 143 p. dito; 90 p. Manilla (Cagayan); 166 p. Java en 17 cer. Havanna. De voorraad bedraagt 748 v. Maryland, 64 v. Virginie, 24 v. Kentucky, 60 v. Stelen, 3113 pakk. Java, 110 cer. Embalema en 70 cer. St. Domingo.

KATOEN prijshoudend zonder handel.

METALEN. Omzettingen in Banca Tin werden ons deze week niet bekend. Koper en Lood onveranderd.

INDIGO blijft in dezelfde goede positie, 50 k. Java zijn tot vorige prijzen verkocht.

COCHENILLE zonder omzettingen vast op vorige prijzen.

MEEKRAP onveranderd.

VERWHOUTEN zonder handel, blijvende de verschillende soorten steeds aan de markt.

QUERCITRON. 256 b. gewone Baltimore ex Isabella C. Jones zijn van boord tot geheimen prijs afgedaan.

HARST. 1500 v. bruine zijn tot vorigen prijs afgedaan.

SALPETER. Chili zonder handel.

ZWAVEL met eenigen aanvoer in goede 2da Licata Avantagate op vorigen prijs gehouden.

TRAAN. Alle soorten onveranderd. Ansjovis lusteloos en met weinig handel.

STERKE DRANKEN. Jeneverprijzen met weinig verandering; Amst. proef ƒ 18½ a ƒ 19, Amerik. dito ƒ 19 a ƒ 19½.

AMSTERDAM den 20 Junij.

Prijzen der ruwe SUIKER: Surinaamsch ƒ 24 a ƒ 31; Braziel wit ƒ 35 a ƒ 38, blond ƒ 32 a ƒ 34, bruin ƒ 24 a ƒ 31; Havana wit ƒ 40 a ƒ 44, blond ƒ 32 a ƒ 39, bruin ƒ 25 a ƒ 31; Java wit ƒ 36 a ƒ 41, grijs ƒ 34 a ƒ 35, blond ƒ 32 a 33, bruin ƒ 24 a ƒ 31; Manilla grijs ƒ 32 a ƒ 35, bruin ƒ 24 a ƒ 31; Mauritius blond en grijs ƒ 31 a ƒ 35, bruin ƒ 23 a ƒ 30.

SUIKER. Van Ruwe werden te Rotterdam 874 kr. Java zeilende tot ƒ 2 boven Mei afgedaan.

WOL. De bij inschrijving door de N. H. M. aangebodene 17 p. BS. Texas zijn tot 34 c. gegund.

GRANEN. Tarwe flaauw met weinig handel: 133 ℔ O. Holst. ƒ 295; 123 ℔ ger. bonte Poolsche ƒ 227. Rogge bij gerijven als voren: 119 ℔ Petersb. ƒ 165; 121 ℔ Fransche ƒ 168; 121 ℔ Odessa ƒ 165. Gerst in een doen: 102 ℔ Vriessche Winter ƒ 139. Haver zonder handel. Boekweit prijshoudend: 120 ℔ Amersf. ƒ 176; 118 ℔ Nijkerker ƒ 172; 115 ℔ Sleeuwijksche ƒ 150.

ZADEN enz. Koolzaad hooger betaald; Elve Rubs £ 55. Op 9 v. Olie te leveren: dadelijk £ 61; in Sept. £ 62; Oct. £ 62½; in Nov. £ 63. Lijnzaad flaauw: 109 ℔ Calcutta ƒ 300; 110 ℔ dito ƒ 310; 111, 112 ℔ dito ƒ 305. Raapolie. Op 6/w. ƒ 36; Vlieg. ƒ 34¾; 1 Sept. ƒ 34¼ a ƒ 35; 1 Oct. ƒ 34½ a ƒ 35; 1 Nov. ƒ 34¾ a ƒ 35; 1 Dec. ƒ 34¾ a ƒ 35. Lijnolie op 6/w. ƒ 33½; Vlieg. ƒ 32¼; 1 Sept. ƒ 32¼; 1 Oct., Nov. en Dec. ƒ 32½; Hennepolie op 6/w. ƒ 37½; Vlieg. ƒ 36¼ Raapkoeken per 1040 stuks ƒ 66 a ƒ 70. Lijnkoeken pe 104 stuks ƒ 9 a ƒ 11.

VEE. Runderen 1ste kwal. ƒ 220 a ƒ 180, 2de dito ƒ 200 a ƒ 160 en 3de dito ƒ 180 a ƒ 150; Melk- en Kalf-Koeijen ƒ 150 a ƒ 100; Schapen ƒ 20 a ƒ 24; Varkens 40 a 44 c. per Ned. ℔.

LONDEN den 17 Junij.

SUIKER. De markt was heden vrij geanimeerd en men betaalde voor sommige partijtjes eene verhooging van 6 d. Omzet 1464 v. West-Ind. Uit de hand zijn afgedaan 1500 b. Manilla tot 36/6, 160 k. en 400 b. Bahia tot 35/ a 39/, 450 k. Havanna tot 39/ a 45/, eene lading van 400 k. en 400 b. Bahia tot 24/ en 1000 b. Mauritius tot 38/ a 46/. In Geraffineerd ging meer om, tot vaste prijzen, br. lumps 51/6. — RUM prijshoudend; 70 pijpen Demerara bedongen 2/6 en 30 dito Jamaica 4/4. — KOFFIJ. Plant. Ceylon gevraagd en iets hooger; voor 200 b. Rio betaalde men 50/ a 51/. — Van CACAO zijn 200 b. Trinidad. tot vaste prijzen verkocht. — THEE vast. Ord. Congo 15 d. — RIJST. De markt is flaauw. — CASSIA LIGNEA vast. — SALPETER zeer flaauw en 1/ lager. Engelsch Geraffineerd 47/6 a 48/. — Van NITRATE zijn 300 b. tot 16/3 verkocht. — METALEN. Schotsch IJzer 48/ a 48/3. Zink en Tin zonder handel. — TALK. De markt is vast en men noteert P Y C disp. 55/, Julij 55/3, Aug./Sept. 55/9, Oct./Dec. 56/.

ANTWERPEN den 18 Junij.

KOFFIJ. St. Domingo is zeer gezocht; op levering zijn 400 b. en 100 b. disp. tot 35½ c. verkocht. — Van SUIKER vonden 100 k. Havanna nemers. — GRANEN. De markt is stil voor Tarwe en Rogge. Gerst en Haver onveranderd. — OLIEZADEN prijshoudend. Berdiansky Lijnzaad ƒ 12¼, Bombay dito ƒ 12¼. — HARST. 400 vaatj. br. Amerik. zijn tot vaste prijzen verkocht.

HAVRE den 16 Junij.

KATOEN. De markt is levendiger op de berigten van Liverpool en er zijn heden 1940 b. afgedaan. — KOFFIJ. 100 b. Haïti bedongen fr. 69 en 50 b. Rio fr. 57.75. — SUIKER flaauwer. 300 v. Antilles zijn verkocht tot fr. 61.25 a 61 en 1200 b. Reunion tot fr. 50. — HUIDEN. 530 st. gedr. Buenos-Ayres bedongen fr. 140. — POTASCH. Men meldt ons den verkoop van 100 v. 1a Amerik. tot fr. 40 a 40.25. — Van RIJST zijn circa 1000 b. Bengaal tot fr. 13 en 95 tiersjes Carolina tot fr. 28½ verkocht. Een partijtje van 95 v. Philadelphia Quercitron is tot geh. prijs afgedaan.

HAMBURG den 18 Junij.

KOFFIJ onveranderd. — ZINK. 1000 ctr. per Junij/Julij bedongen 11.14. — RAAPOLIE. Loco 23.8, per Oct. 22.14 a 22.12. — GRANEN. Tarwe flaauw en zonder handel. Rogge zeer flaauw en te vergeefs aangeboden.

Advertentien.

Voor de bewijzen van belangstelling, bij gelegenheid van ons **Huwelijk** betoond, betuigen wij, ook namens onze Betrekkingen, onzen opregten dank.

Haarlem J. C. GERLINGS.
20 *Junij* 1859. I. J. IVES BROWNE.

De Familiebetrekkingen van wijlen Mejufvrouw ELIZABETH VAN DER VEN betuigen hartelijken dank voor de betoonde blijken van deelneming in het geleden verlies.

Rotterdam 20 *Junij* 1859.

Voorspoedig bevallen van een ZOON *C. M. E. VAN OOSTERZEE* — DE WILDE.

Rotterdam 19 *Junij* 1859.

Eenige kennisgeving.

Bevallen van eene DOCHTER *ANNA CAROLINA FRUIN*, geboren SCHNEITHER.

's Gravenhage den 18 *Junij* 1859.

Eenige kennisgeving.

De **Rotterdamsche Vergadering**, gehouden op Zaturdag den 18 dezer, heeft met **algemeene Stemmen** besloten tot **COMMISSARIS** in het **WEDUWEN-FONDS** van de Heeren J. TE WINKEL en A. DOIJER Jz. te verkiezen den Heere

J. C. C. MEIJER,

overeenkomstig de gedane keuze te Amsterdam. De Biljetten alzoo ingevuld kunnen bezorgd worden Oppert, wijk 6, n.° 50.

Rotterdam Namens de Commissie,
20 *Junij* 1859. P. J. L. MESCH.

Het BESTUUR der **Rotterdamsche Vereeniging voor Gymnastiek- en Zwemscholen** maakt bekend, dat de

Tweede Gymnastiekschool,

die ter voldoening aan de behoefte die daaraan in het oostelijk gedeelte der stad bestond is opgerigt, en gevestigd is in het Locaal op den hoek der **Goudsche Wagenstraat** en **Groote Kipstraat**, met den 1 Julij a. s. wordt geopend, en noodigt bij deze alle Ouders en Voogden uit, om van deze gelegenheid gebruik te maken om hunne Kinderen of Pupillen **Gymnastiesch onderrigt** te doen verstrekken.

Het Reglement der School is aan het Locaal *gratis* verkrijgbaar, even als bij de Heeren Boekdrukkers M. WIJT & ZOONEN en J. W. VAN LEENHOFF, terwijl de gelegenheid tot het aannemen van Leerlingen, behalve bij den Secretaris van het Bestuur en den Directeur E. MIJNHARDT, ook bij den tweeden Onderwijzer J. MIESERIUS, boven het genoemde Schoollocaal wonende, is opengesteld.

Rotterdam 20 *Junij* 1859.

Het Bestuur voornoemd,
H. VAN RIJCKEVORSEL, *Voorzitter.*
J. L. NIERSTRASZ, *Lid en Secret. Penningm.*

Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan ***P. KAPTEIN,*** vroeger *Kastelein in het Gemeentehuis van Noord-Waddinxveen*, worden verzocht daarvan *franco* **Opgave** of **Betaling** te doen aan J. A. VAN DE WERVE, te Broek c. a., bij Gouda.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.
(INCORPORATED BY ROYAL CHARTER)
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN,
voor Goederen en Vee,

Het Engelsch Schroefstoomschip **EARL OF AUCKLAND**, Kapitein **William W. Appleton**, vertrekt DINGSDAG AVOND den 21 JUNIJ.

Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

SNELVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN ANTWERPEN,
VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,
met de STOOMBOOTEN
TELEGRAAF III & IV,
BEHOORENDE TOT DE SNELSTVARENDE VAN EUROPA.

Deze nieuw expresselijk voor den Vervoer van Passagiers gebouwde Stoombooten, hebben schoon gemeubileerde Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen, hetwelk afgehuurd kan worden.

JUNIJ 1859.

Van ROTTERDAM.			Van ANTWERPEN.		
22 Woensdag	's middags	12.—	22 Woensdag	's morgens	4.—
23 Donderdag	's namiddags	12.30	23 Donderdag	„	5.—
24 Vrijdag	's nachts 23/24	1.30	24 Vrijdag	„	5.30
25 Zaturdag	's morgens	2.30	25 Zaturdag	„	6.30
27 Maandag	„	5.—	27 Maandag	„	8.30
28 Dingsdag	„	6.—	28 Dingsdag	„	10.—
29 Woensdag	„	7.—	29 Woensdag	„	11.—

Te **ZIJPE** wordt voor **Zierikzee** en **Brouwershaven** op de heen- en terugreis aangelegd; aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die van **Zijpe naar Zierikzee en Brouwershaven**, na aankomst der Stoombooten vertrekt en van **Brouwershaven naar Zierikzee en Zijpe** in correspondentie op de Stoombooten rijdt.

ROTTERDAM, Boompjes, wijk 1 n.° 21, **VERWEY & Co.**, *Cargadoors-Expediteurs.*

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-REEDERIJ.

ZOMERDIENST van af 17 MEI 1859.

DIENST voor PASSAGIERS en GOEDEREN,
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN MANNHEIM
en tusschen gelegen Plaatsen.

DAGELIJKS van ROTTERDAM naar MANNHEIM.

Van **Rotterdam**	's middags	ten **12**	ure.	Van **Keulen**	's nachts	ten **12**	ure.
„ **Nijmegen**	's avonds	„ **8**	„	„ **Coblenz**	's morgens	„ **9**	„
„ **Emmerik**	's morgens	„ **7½**	„	„ **Mainz**	„	„ **4**	„

DAGELIJKS van MANNHEIM naar ROTTERDAM.

Van **Mannheim**	's middags	ten **3**	ure.	Van **Keulen**	's avonds	ten **8**	ure.
„ **Mainz**	's morgens	„ **7**	„	„ **Nijmegen**	's morgens	„ **8½**	„

De Stoombooten dezer Reederij hebben op het dek Glas Paviljoen en ieder twee Slaapkamertjes, welk laatste voor eene Reis af te huren zijn.

Nadere informatien zijn te bekomen bij de **Nederlandsche Stoomboot-Reederij**, in de Boompjes te Rotterdam, en bij alle hare **Agenten.**

Notarishuis te Rotterdam.

HEDEN, DINGSDAG den 21 JUNIJ 1859,
DES VOORMIDDAGS TEN *ELF* URE,
VEILING VAN:

Zeven Kavels TIENDEN van LANDEN, gelegen onder Wieldrecht.
Drie Percelen KOORN-TIENDEN van LANDEN, gelegen onder Goudswaard, genaamd den Koorndijk

---

Openbare Verkooping.

De COMMISSIE voor de **Plaatselijke Werken enz. van Rotterdam** zal op Donderdag den 23sten Junij 1859, des voormiddags ten 10 ure, aan het Stads Timmerhuis, in het openbaar Verkoopen:

BINDTEN, PLANKEN, RAMEN, KOLOMMEN, SCHOORSTEENMANTELS en verdere AFBRAAK, waaronder een **IJzeren Hek**; alsmede BOOMSTAMMEN en TAKKEN, liggende binnen en bij het Stads Timmerhuis.

Takken, liggende in de Oude Plantage;

Hakhout en **Takken**, liggende bij de Begraafplaats in Crooswijk en aan de Schie bij de Heulbrug; en

Boomstammen, liggende aan Schielands Hoogen Zeedijk, tegen over de Scheepstimmermanslaan.

Alles op de Voorwaarden, die op de gewone dagen, van des voormiddags 9 tot des namiddags 3 ure, in het Stads Timmerhuis, ter lezing liggen.

Al wat binnen het Timmerhuis ligt, kan bezigtigd worden op MORGEN, van des voormiddags 9 tot des middags 12 ure.

Openbare Vrijwillige VERKOOPING.

De Notarissen *VAN DER HOOP en REEPMAKER*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn voornemens om op MORGEN den 22 Junij 1859, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een hecht, sterk en gunstig gesitueerd **HUIS**, met KANTOOR, PAKHUIS en **ERVE**, staande en gelegen aan de noordzijde van de Wijnstraat, en hebbende eenen vrijen Uit- en Ingang in de Molsteeg, te Rotterdam, wijk 2, n°. 113, Kadaster sectie G, n.° 66.

Grondbelasting over 1859 .... ƒ 62.36.

Verhuurd tot 31 Julij 1859 voor ƒ 700 's jaars.

Nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantore van de genoemde Notarissen; zijnde het gemelde Perceel, nog HEDEN NAMIDDAG van 1 tot 6 ure, en MORGEN NAMIDDAG van 1 tot 4 ure, te bezigtigen, mits men voorzien zij van een Permissiebiljet, daartoe door de gemelde Notarissen af te geven.

Een Wedr. uit den Fatsoenlijken Burgerstand, met een Kind, van de P. G., zoekt gelegenheid te **Rotterdam** ter

INWONING,

met den **KOST** en de **Moederlijke ZORG** voor zijn Kind; — of wel eene ***JUFVROUW*** ter **besturing** zijner **Huishouding**, die hoofdzakelijk te doen is om eene Fatsoenlijke Behandeling en nuttig werkzaam te zijn. Adres, met *franco* geteekende Brieven, houdende opgaven van Conditiën en Ouderdom, onder letter N. K., aan het Bureau dezer Courant.

Openbare Vrijwillige VERKOOPING.

De Notarissen *VAN DER HOOP en REEPMAKER*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, zijn voornemens om op Woensdag den 6 Julij 1859, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een onlangs geheel verbouwd, zeer gunstig gesitueerd **HUIS**, ingerigt tot **Broodbakkerij**, welk bedrijf daarin sedert vele jaren is uitgeoefend en alsnog wordt voortgezet, met **BOVENWONINGEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Sint Jacobstraat te Rotterdam, wijk 7, n.° 27, Kadaster sectie K, n.° 1561.

Hebbende vrijdom van Grondbelasting tot ultimo 1861. Zijnde de Broodbakkerij te aanvaarden met den 1 Augustus 1859, terwijl de Bovenwoningen zijn verhuurd per week, te zamen voor ƒ 330.20 's jaars.

Intusschen zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van de gemelde Notarissen, en is het veilene Pand twee dagen vóór en op den dag der veiling te bezigtigen, mits men voorzien zij van een Permissiebiljet, daartoe door de gezegde Notarissen af te geven.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJBLAD,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

van DINGSDAG 21 Junij 1859, N.° 146.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van *ROTTERDAM* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 7den dezer maand is executoir verklaard:

Een Kohier van het Patentregt, loopende over het 4de Kwartaal, dienst 1858—59, behoorende tot de tweede afdeeling dezer Gemeente;

Dat vermeld Kohier ter invordering is gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en ieder daarop voorkomende verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen, en dat heden de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Wordende de belanghebbenden herinnerd, dat de Patenten, gedurende de eerstvolgende acht *werkdagen, van des voormiddags* negen *tot des namiddags één ure, door hen in persoon kunnen worden afgehaald aan het Bureau van Inkwartiering, aan de Kaasmarkt; en dat na dien tijd, ingevolge Koninklijk Besluit van den* 17den *October* 1820, *de bezorging aan de huizen zal geschieden door de Deurwaarders der Directe Belastingen, welke daarvoor voor ieder patentblad* tien *Cents zullen mogen vorderen.*

Rotterdam den 20 Junij 1859.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur voornoemd,

J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Maandag 20 Junij.

In de zitting der Eerste Kamer van heden zijn zonder beraadslaging en met algemeene stemmen aangenomen de wetsontwerpen 1°, tot vaststelling der uitgaven voor verstrekkingen aan het Departement van Oorlog, over de jaren 1858 en 1859, en 2°, tot onteigening van percelen, ten behoeve van den aanleg eener haven te Zwartewaal.

Aan de orde is daarna het wetsontwerp:

1°, tot verhooging van hoofdstuk X, der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1859 (ligtingen Militie 1856—57).

De heer *van Rijckevorsel* opende de discussie. Daar hij zijne zienswijze in het verslag der Kamer niet terug vond, achtte hij zich verpligt die mede te deelen, niet omdat hij dacht daardoor eenigen invloed te oefenen op de stem zijner medeleden, maar om zijne eigene stem te motiveren. De aanzienlijke sommen bij eene vorige gelegenheid en de sommen, waarvan thans op nieuw de bekrachtiging aan de Vertegenwoordiging gevraagd wordt, deden onwillekeurig denken aan de vele millioenen aan oorlog besteed, zonder dat daardoor een toestand is verkregen, die, zoowel wat oefening als wapening betreft, in de eerste dringende behoefte kon voorzien. Onwillekeurig moest men daarbij denken aan de vele uitgaven voor vestingen gedaan, die door deskundigen niet alleen zonder nut maar ook als schadelijk geoordeeld waren; aan de overtollige weelde in het militair beheer, aan het groote aantal hoofdofficieren, dat ook weder een nadeeligen invloed op het cijfer der pensioenen oefende. Indien hij het gezamenlijk bedrag gade sloeg van hetgeen in dit jaar voor het Departement van Oorlog gevraagd werd, dan vreesde hij dat dit bedrag ook op volgende begrootingen niet zonder invloed blijven zou, en dan was hij ook niet zonder bezorgdheid voor de toekomst onzer Rijks finantien. Niet altijd toch was het te verwachten, dat men van vorige dienstjaren over zoo aanzienlijke middelen zou kunnen beschikken, als nu sedert eenige jaren het geval is. Hij wilde intusschen wel erkennen, dat men bij de beoordeeling der tegenwoordige voordragten het bestaan van buitengewone omstandigheden op den voorgrond moest stellen. Hij had dan ook uit dien hoofde aan de wetten tot aanvulling van het materieel zijne stem gegeven en ook nu zou hij zijne stem niet weigeren, indien hij geen ander bezwaar had dan de gevorderde uitgaven. Hij deelde niet in de vrees van sommigen, dat door oefening van de militie onze onzijdigheid gevaar zou loopen, noch in het denkbeeld, in de Tweede Kamer geopperd, dat die oefening eerst in het gezigt van den vijand moest worden verkregen. Hij zou dus de Regering bij deze wetten gaarne hebben willen ondersteunen, indien niet een overwegend bezwaar hem daarvan terughield; het tijdstip namelijk waarop de miliciens der ligtingen van 1856 en 1857 tot oefening worden opgeroepen. Niet alleen zij die thans in de wapenen zijn zouden nog drie maanden dienst moeten verrigten, maar ook zou nog een ander aanzienlijk getal jonge lieden uit hun werkkring gerukt worden, juist op het oogenblik dat de veldarbeid en de visscherijen en nog zoo vele andere takken van volksbestaan hunne handen het minst ontberen konden. Het is waar, dat de wet de oproeping facultatief stelt, maar uit de gewisselde stukken en de discussien in de andere Kamer was alle twijfel verdwenen of die oproeping zou onmiddellijk na de aanneming der wet plaats hebben. Ware het gevaar eener spoedige aanranding onzer grenzen dringend, spreker zou zich verpligt achten over het bezwaar heen te stappen; doch het kwam hem voor dat die dringende noodzakelijkheid niet bestond, en hij mogt dus niet medewerken tot een maatregel die zoo vele belangen zou kwetsen. Ware de eerste voordragt der Regering, die den termijn der oproeping tot zes maanden uitbreidde, volgehouden, hij zou daarmede vrede gehad hebben, indien de Regering verzekerd hadde dat zij niet zonder hooge noodzakelijkheid de miliciens in de eerste twee maanden zou oproepen. Wanneer hij zich bovendien stelde op het standpunt der Regering, dan verwonderde het hem, dat er nog niets was verrigt om te beproeven de schutterijen te oefenen, zonder de schutters van hunne woonplaats te doen verwijderen. Dat die oefening veel te wenschen overliet, werd algemeen erkend, en ofschoon de Minister van Oorlog in de andere Kamer de redenen had blootgelegd, waarom op het oogenblik althans eene behoorlijke oefening der rustende schutterijen aan zeer groote bezwaren onderhevig was, vroeg hij toch of het nu niet hoog tijd was aan eene nadere regeling bij de wet ernstig te denken. Hij vroeg ook of men wel bij de schutterijen, bij de benoeming van officieren en onderofficieren, genoeg lette op geschiktheid; en het kwam hem voor, dat zelfs onder de bestaande wet de invoering van belangrijke verbeteringen nog mogelijk was. Dit punt der schutterijen moest geen oogenblik uit het oog worden verloren; want men moest niet vergeten, dat, werd onze neutraliteit werkelijk bedreigd, onze schutterijen tot verdediging van den Vaderlandschen grond krachtig zouden moeten medewerken.

De heer *van Eysinga* betoogde dat de eerste en naaste vraag, waarvan de stem over deze wetsontwerpen afhing, was, of men met het oog op de bestaande omstandigheden zich tegen of vóór de wet moest verklaren. Hij stelde op den voorgrond dat de Regering in haar grondwettig regt was toen zij deze voordragten deed op grond van het bestaan van buitengewone omstandigheden. De Regering had zelfs nog een anderen grondslag kunnen aannemen, n. l. het bestaan van *oorlog*, waarvan art. 184 der Grondwet almede gewaagt, zonder onderscheid te maken tusschen binnen- en buitenlandschen oorlog. Misschien evenwel had men dan der Regering verweten, dat zij op kunstmatige wijze redeneerde, en daarom juichte hij het toe dat de Regering zich alleen had bepaald tot het inroepen der buitengewone omstandigheden. Niemand kon het bestaan daarvan ontkennen, maar daartoe slechts rond te zien, naar hetgeen overal rondom ons onder denzelfden indruk plaats had; de wetgevende magt hier te Lande had buitendien het bestaan dier omstandigheden reeds aangenomen, door de goedkeuring der wetten tot aanvulling van het materieel en tot het verleenen der bevoegdheid aan de Regering om den uitvoer van paarden te verbieden. Men had in de andere Kamer gesproken van den moed dien de Eerste Kamer bezat, doch den spreker ontbrak de moed om aan de Regering de middelen te onthouden, ten einde datgene te doen wat zij in deze gewigtige oogenblikken in het belang des Vaderlands noodig oordeelde. Gewis betreurde hij het, dat de pligt op de Vertegenwoordiging rustte, om eene dergelijke voordragt aan te nemen; hij betreurde het te meer, daar zoo vele handen aan de belangen van den landbouw zouden moeten onttrokken worden, en hij betreurde het niet minder dat de Regering niet reeds in april tot den maatregel besloten had, want dan zou de oefentijd geëindigd zijn geweest tegen het tijdstip waarop de oogst begon. Hij mogt evenwel aan dat bezwaar niet zoodanig gehecht hebben om de verantwoordelijkheid op zich te nemen van eene afwijzing der voorstellen, die de Regering van haar standpunt in het algemeen belang noodig oordeelde.

De heer *van Dam van Isselt* verklaarde dat niemand meer dan hij overtuigd was, dat het in deze Vergadering niet voegzaam was, om als censor op te treden, wat in den anderen tak der Wetgevende Magt was gesproken. Wij, zeide de spreker, zijn geroepen om vrij en onafhankelijk onze meening te uiten en daarnaar onze stem te regelen. Hij mogt het evenwel niet ontveinzen dat de gewisselde stukken en de discussien in de Tweede Kamer op hem een hoogst pijnlijken indruk gemaakt hadden. De eer van de Natie en het welzijn van het Vaderland waren in die Kamer gesteld tegenover zeer ondergeschikte en zeer onbeduidende belangen. Sedert jaren was de begrooting van oorlog het mikpunt geweest van verschillende aanvallen. Men had het *stat pro ratione voluntas* gehuldigd, en dikwerf had spreker de zwakheid der Regering betreurd, die bij weigering van de middelen, voor zelfverdediging onmisbaar, den moed niet had een beroep te doen op de meening van het volk. Geld en niet anders dan geld scheen de hoofdquestie te zijn; en hoezeer men ook getracht hebbe het materieel belang te stellen boven den roem, de eer en de grootheid der Natie, geloofde hij toch niet dat die leer was doorgedrongen tot de kern van het volk, en hij was innig overtuigd dat, wanneer het Nederlandsche volk eventueel geroepen werd tot de verdediging van den Vaderlandschen bodem, dat volk toonen zou, de liefde voor het Vaderland nog te stellen boven de liefde voor het geld. Eenige jaren geleden had hij het aan den toenmaligen Minister van Oorlog tot verwijt gemaakt, dat deze een amendement van de Tweede Kamer had aangenomen, bij hetwelk de aangevraagde verhoogingen voor het Departement van Oorlog werden toegeschreven aan de duurte der levensmiddelen en aan buitengewone omstandigheden. Spreker had destijds aangeboden om de Kamer in comité generaal aan te wijzen, dat Nederland niet was in staat van behoorlijke verdediging en dat de gebrekkige toestand het gevolg was van het sedert jaren volgehouden stelsel van bezuiniging.

De Kamer trad toen niet in zijne wenschen, maar het bleek thans hoezeer hij regt had, want de groote uitgaven die men zich thans getroosten moest, waren enkel het gevolg van hetgeen sedert zoo vele jaren was verzuimd. Bovenal echter was ten gevolge der bezuiniging de oefening verzuimd van die krachtige kern van ons leger, waaraan de schutterijen in tijd van gevaar zich zouden moeten aansluiten. Het had spreker dan ook allerpijnlijkst aangedaan te lezen dat de meerderheid der Kamer oordeelde dat de zonen van het Vaderland, geroepen om voor ons allen te strijden, de oefening op marsch en tegenover den vijand moesten verkrijgen. Voor ieder die eenigzins met het krijgswezen bekend was, zweemde deze verklaring naar bittere spotternij. Bij al de overdreven zorg die men in de Tweede Kamer betoonde voor de miliciens, had men toch vergeten dat de ongeoefende man werkelijk geen soldaat is; dat men hem inderdaad bragt naar de slagtbank; dat het bewustzijn van ongeoefendheid geen moed in het hart kon spreken; want dat de soldaat noch op zich zelf, noch op de officieren kon vertrouwen. Met al de achting die hij koesterde jegens onze officieren, moest hij toch verklaren dat oefening voornamelijk bij onze officieren ontbrak. Hij vroeg wie der hoofdofficieren, die eenmaal geroepen konden worden eene geringe afdeeling tegen den vijand aan te voeren, ooit in de gelegenheid was geweest de drie wapens te gelijk in beweging te brengen? Hij durfde zelfs verder gaan. Hij vroeg, waar is, behalve te 's Hage waar een eenigzins talrijk garnizoen is, de hoofdofficier, die gelegenheid had zich in de linieschool te oefenen? En nu zou men wijzen op omstandigheden, die hij met leedwezen door den heer van Rijckevorsel als grond voor de afstemming der wetten had hooren aanvoeren? Ja ook hij betreurde het dat die jongelingschap thans tot de dienst moest worden opgeroepen; maar hij betwijfelde of door onze alom geklommen overbevolking het gemis aan handen wel zoo groot gevoeld zou worden. Hij voegde er de meer ernstige vraag bij: welken invloed die ontboezemingen van medelijden moesten maken op de gemoedsstemming van hen die geroepen werden het Vaderland te dienen? zouden zij niet tot wrevel en tot ongenoegen leiden?

De grondwettige questie had bij den spreker niet de minste waarde. Hij geloofde dat de Regering volkomen juist, volkomen goed had gehandeld; doch wanneer hij er op lette dat onze verdediging gegrond was op de medewerking der schutterijen, dan moest hij vragen, wie die schutterijen zouden aanvoeren, waar de kaders gevonden konden worden, wanneer onze militie niet behoorlijk geoefend werd? Neen, oefende men de militie niet, dan zou men in de schutterijen hebben krachtige mannen, maar onbruikbare wapenen, omdat zij noch geoefend waren, noch aanvoerders hadden. Spreker had de overtuiging dat, wanneer de Koning even als in 1830 gedrongen werd zijn volk tot zelfverdeding op te roepen, de schutterijen met ijver aan die roepstem gehoor zouden geven; doch hij had tevens de overtuiging, dat juist met het oog op deze eventualiteit noodig was, wat de Regering voorstelde, en hij betreurde het zelfs ernstiglijk dat de Regering er in had toegestemd, om hare aanvrage van zes maanden tot drie maanden te beperken. Ook bij deze gelegenheid had hij gewenscht een appèl op de Natie, want hij hield zich innig overtuigd, dat de Regering zou hebben gezegevierd op hen die langs verschillende wegen en op verschillende gronden, die hij thans niet wenschte te analyseren, zich tegen deze wetten hadden verzet. Met volkomen vertrouwen zou hij dan ook zijne stem aan die wetsvoordragten geven, en hij hield zich overtuigd, dat, indien in de andere Kamer gewezen was op den moed der Eerste Kamer, zij werkelijk den moed zou hebben om door een bijna eenparig votum aan de Natie te toonen, dat er moed toe noodig is om beginselen te handhaven, maar dat er weinig moed wordt vereischt, wanneer het Vaderland roept, om goed te keuren dat de Regering als het uitvloeisel van hare pligten voordraagt. Want indien de Regering aan die pligten niet had voldaan en de omstandigheden hadden het Vaderland verrast, hoe zou dan de toon zijn geweest van hen, die zoo fel de voordragten bestreden hebben? Zouden zij dan niet het allereerst en het meest over nalatigheid en zorgeloosheid hebben geklaagd? Gelukkig achtte hij het, dat de stem, die in deze Kamer was opgegaan om wrevel op te wekken bij de militairen, geen algemeenen bijval vinden zou, en dat zijne persoonlijke ondervinding hem reeds had geleerd dat de soldaat veeleer de oproeping beschouwde als eene weldaad, omdat zij hem in staat stelde, indien hij de wapenen gebruiken moest, dat als geoefend soldaat te kunnen doen. Bezwaren zijn er, hij zou dat niet ontkennen: maar tegenover die bezwaren stonden de eer, de roem en des noods de handhaving van de onafhankelijkheid des Vaderlands. Voor den spreker althans was het geen oogenblik twijfelachtig welke keuze hij moest doen tusschen de inwilliging van de matige eischen der Regering en het toegeven aan neven-consideratien.

De heer *van Nispen van Pannerden* constateert, dat indien hij aan de voordragt zijne stem gaf, zulks was, omdat hij er in zag niet wapening maar oefening, en dat hij behoorde tot die leden die acte hebben willen nemen van de verklaring der Regering dat zij eene stipte onzijdigheid wenscht in acht te nemen. Overigens was ook hij van meening dat de Regering den maatregel reeds in april had kunnen nemen, doch nu dit niet geschied was, durfde hij niet daarom alleen zijne stem aan de voordragt weigeren.

De heer *van Andringa de Kempenaer* betoogde, dat, het niet alleen was de Grondwet, die tot de aanneming der voordragt verpligtte, maar dat het ook de pligt der Kamer was om den Koning te ondersteunen in hetgeen hem als eerste zorg was opgedragen, en dat eindelijk de aanneming van den maatregel ook verpligtend was tegenover de lotelingen, wie men in de gelegenheid moest stellen om zich te oefenen, ten einde niet onvoorbereid tegenover een geoefenden vijand te staan. Hij achtte dus de voorgedragen wetten evenzeer in het welbegrepen belang der lotelingen zelve als in dat van het Vaderland. Tevens kwam de spreker bij deze gelegenheid terug op de dringende noodzakelijkheid van eene regeling der wetten op de militie en schutterij. Meer dan ooit was thans die noodzakelijkheid gebleken, en hij kon zelfs niet goedkeuren dat men de vaststelling dier wetten zou vertragen tot in kalmer tijden, daar juist de tegenwoordige omstandigheden, naar zijne meening, het tot stand komen dier wetten gemakkelijker maken zouden.

De heer *Cremers* meende een enkel denkbeeld in deze discussie kenbaar te moeten maken. Indien de Regering voornemens was deel te nemen aan den oorlog die in verre streken gevoerd werd, dan zou hij moeten weigeren; doch hij vertrouwde dat de Regering dat voornemen niet had. Men zou trachten neutraal te blijven, doch nu wenschte de spreker te wijzen op de mogelijkheid, dat het behouden van den toestand van neutraliteit somtijds van ons niet kon afhangen. Met het oog op deze eventualiteit hoopte hij dat de Regering ook buitenslands maatregelen zou nemen.

De heer *van Beeck Vollenhoven* vroeg, naar aanleiding van het gesprokene van den laatsten spreker, het woord. Indien hij dezen wel verstaan had, zou de Regering maatregelen moeten nemen zelfs buitenslands voor de eventualiteit, dat wij onze neutraliteit konden verliezen. Die eventualiteit wilde de spreker niet aannemen; ook nu nog was hij van gevoelen dat wij ons niet moesten inmengen met hetgeen buiten ons geschiedde; en dat, wanneer hij ook deze wetten aannam, zulks zou zijn in de stellige overtuiging dat onze neutraliteit niet het minste gevaar zou loopen. — Eens aan het woord zijnde moest hij verklaren dat hem zeer bijzonder had gegriefd een verwijt, dat in de andere Kamer tegen deze wetsvoordragt was gerigt, namelijk dat zij zou zijn in strijd met de Grondwet. Hij was te lang lid der Kamer geweest, om dit verwijt met stilzwijgen te mogen voorbijgaan. Hem bezielde de innigste overtuiging dat deze wet geheel was overeenkomstig met de Grondwet, en om in die overtuiging de Kamer te doen deelen trad de spreker in eene retrospective beschouwing van de geschiedenis der wording van de artt. 183 en 184 der Grondwet, ten betooge dat in die geschiedenis geen spoor aanwezig is van het onderscheid, dat, in de andere Kamer, gezien was tusschen uitsluitende oefening en wapening.

De heer *Cremers* ontwikkelde, naar aanleiding van het zoo even gesprokene, zijn denkbeeld nog nader. Zijne meening was deze. De oorlog die gevoerd werd raakte ons niet; kwam de oorlog nader, dan vertrouwde hij dat de Regering zich daarin niet onvoorzigtiglijk zou mengen; niet vrijwillig, niet uit eigen beweging zouden wij daaraan deel nemen. De neutraliteit zou van onze zijde kunnen behouden worden door niets te doen wat daarmede in strijd was; maar of andere Mogendheden in gelijke mate jegens ons de neutraliteit zouden eerbiedigen, was eene vraag die eerst door de toekomst kon worden beantwoord. Het was op deze eventualiteit dat de spreker het oog had gehad.

De *Minister van Oorlog* was zeer kort in zijn antwoord. Hij had met belangstelling de redevoeringen gehoord, die ter verdediging van de Regeringsvoordragt waren uitgesproken; hem restte dan ook niet anders dan enkele bedenkingen te wederleggen. In antwoord op de rede van den heer van Rijckevorsel zeide de Minister dat er in Europa geen leger was, waar minder weelde bestond en waar het getal generaals en hoofdofficieren in betrekking tot de sterkte minder was. Dit laatste was alleen het gevolg van het toegeven aan den aandrang van bezuiniging en volgens den Minister had de heer van Dam met juistheid aangetoond, hoe de meerdere uitgaven, die thans gevorderd werden, het gevolg waren van diezelfde zuinigheid. De beperking van den aanvankelijk aangevraagden termijn van zes op drie maanden was alleen het uitvloeisel van den wensch om het gemeen overleg te bevorderen, maar de Regering had zich uitdrukkelijk de bevoegdheid voorbehouden, om naar gelang van omstandigheden verlenging van den termijn aan te vragen. Op de meening van sommige sprekers, dat de Regering reeds in april de aanvraag had behooren te doen, antwoordde de Minister dat hij betwijfelde, indien hij lette op de discussien in de Tweede Kamer, of in april, toen zelfs nog geene oorlogsverklaring was geschied, er wel kans zou hebben bestaan, om dergelijke aanvragen te zien aangenomen.

Niemand meer het woord vragende wordt de beraadslaging gesloten en het wetsontwerp aangenomen met 31 tegen 3 stemmen.

Voor stemden de heeren Paspoort van Grijpskerke, Insinger, van Nispen van Pannerden, van Wessem, van den Dries, Regout, van Beeck Vollenhoven, van der Oudermeulen, van Eysinga, van Heeckeren van Wassenaer, van Golstein van Oldenaller, 't Hooft van Benthuizen, Sasse van Ysselt, Aylva van Pallandt, Huydecoper van Maarsseveen, van Weel, Cremers, van der Lek de Clercq, van Andringa de Kempenaer, Cost Jordens, Blankenheym, Loopuyt, Hartevelt, Bosch van Drakestein, van Rhemen van Rhemenshuizen, de Vos van Steenwijk, Sassen, Tonckens, Borski, van Dam van Isselt en de Voorzitter.

Tegen stemden de heeren van Rijckevorsel, de Villers de Pité en Beerenbroek.

Aan de orde was alsnu het wetsontwerp

tot zamenblijving der miliciens van de ligtingen van 1856 en 1857.

Over dit wetsontwerp werd geene discussie gevoerd en werd het aangenomen met 31 tegen 3 stemmen, hebbende *voor* en *tegen* dezelfde leden gestemd als bij het vorig ontwerp van wet.

Nadat de Vergadering een kwartier uurs was geschorst werd de beraadslaging geopend over het wetsontwerp

tot het doen zamenblijven der miliciens van het Limburgsch Contingent van het Duitsche Bondsleger.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* vroeg het eerst het woord, om te beantwoorden de vragen en bedenkingen, welke in het verslag der Kamer waren opgenomen.

De eerste bedenking betrof het regt verstand en de juiste opvatting van het scheidingsverdrag met België van 19 april 1839. Enkele leden hadden begrepen dat volgens dit verdrag Limburg tot den Duitschen Bond zou behooren, indien het door den Koning afzonderlijk als Groot-Hertog van Luxemburg bestuurd ware geworden, doch dat Limburg ten onregte in den Duitschen Bond was opgenomen nu het als provincie bij Nederland was ingelijfd. Deze opvatting noemde de Minister geheel nieuw. Geen zweem van dergelijke opvatting was te ontdekken, noch in de geschiedenis der Grondwetsherziening van 1848, noch in de langdurige beraadslagingen die deze voordragt in de Tweede Kamer had uitgelokt. De Minister betoogde dan ook uit de artt. 4 en 5 van dit tractaat dat zeer duidelijk was uitgemaakt dat Limburg in beide gevallen moest uitmaken een deel van den Duitschen Bond, omdat zulks zou strekken als schadevergoeding aan den Bond voor het verlies van een deel van Luxemburg.

De Grondwetten van 1840 en 1848 hadden overigens dien toestand bekrachtigd; zelfs de afgevaardigden uit Limburg hadden art. 1 der Grondwet van 1848 met eenparigheid van stemmen aangenomen, en de vraag die nu alleen overbleef was, of men, den eed op de Grondwet afgelegd hebbende, ook niet verpligt was art. 1 met volle kracht te handhaven.

In de tweede plaats hadden de meeste leden der Kamer den wensch geuit dat de Regering alles in het werk zou stellen om den band te slaken die Limburg aan den Duitschen Bond vasthechtte. Wat de wenschelijkheid van de slechting van dien band aangaat betoogde de Minister dat men haar reeds van den aanvang af had ingezien, hetgeen reeds bleek uit het protocol van 16 september 1839, waarin steeds op den voorgrond werd gesteld dat Limburg was een oud Nederlandsch gewest, doch dat men tot de toetreding overging, alleen om aan aangegane verpligtingen te voldoen. Zoo lang nu evenwel d-

band bestond, moesten de verpligtingen, die daarvan het uitvloeisel waren, worden nagekomen.

In de derde plaats was gevraagd welke *andere verpligtingen* op Limburg rustten behalve de levering van het contingent. De Minister moest daarop eenvoudig antwoorden, dat het waren geldelijke verpligtingen die aan de Vergadering bekend zijn.

De vierde vraag, of de verpligting op Nederland dan wel op Limburg rustte, was reeds door de Tweede Kamer gedaan en de Regering zou haar op gelijke wijze beantwoorden. Op Limburg, niet op Nederland rustte de verpligting; de gronden waarop deze stelling staat zijn algemeen bekend, art. 1 van de Grondwet wijst het ten duidelijkste aan; zoo ook de oorsprong van de verpligting, die bestaat in den afstand van een deel van Luxemburg; en niet minder het feit dat het bedrag van het contingent niet wordt berekend naar de bevolking van Nederland maar naar die van Limburg.

De *Minister van Oorlog* beantwoordde van zijne zijde, doch zeer kort, de opmerkingen die meer speciaal in betrekking tot het Departement van Oorlog in het verslag voorkwamen. De Minister herhaalde ook hier de verklaring in de Tweede Kamer afgelegd, dat hij trachten zou zoo veel mogelijk het contingent aan te vullen door vrijwilligers en voor zoo veel dit in overeenstemming met het belang der dienst kon gebragt worden. Daartoe zou de Regering de werving van vrijwilligers bevorderen en reeds waren de noodige maatregelen genomen. Eene tweede opmerking was dat het nu bestaande gebrek aan vrijwilligers bij het Bondscontingent niet zoo sterk zou gevoeld worden, indien de troepen, voor dat contingent bestemd, niet zoo ver van Limburg waren verwijderd. De Minister antwoordde dat men weldra in de gelegenheid zou zijn over de waarde dezer opmerking te kunnen oordeelen; want de bevelen waren reeds gegeven om zeer spoedig een deel van het contingent naar Roermond te zenden, dat spoedig door de overige manschappen zal worden gevolgd, en dat dan zou kunnen blijken of de Limburgers inderdaad genegen waren als vrijwilligers dienst te nemen. — De derde en laatste opmerking betrof de vraag: Wat men te verstaan hadde onder *de kringen* van de vestingen Maastricht en Venlo. Ook hier kon de Minister slechts herhalen wat hij bereids in de andere Kamer had verklaard. In 1842 waren tusschen den toenmaligen Directeur-Generaal van Oorlog en den Minister van Buitenlandsche Zaken die kringen geregeld; die regeling was door den Koning bekrachtigd en aan den Duitschen Bond medegedeeld. De vraag, of eene dergelijke regeling buiten medewerking van de Wetgevende Magt geschieden kon, meende de Minister ter zijde te kunnen stellen; want die regeling was reeds voor lang geschied; het was een *fait accompli* waarop niet kon worden teruggekomen.

De heer *Beerenbroek* wees er op, hoe de Staten-Generaal thans voor de eerste maal geroepen waren om te beslissen over de vraag, of de lasten, die op Limburg drukken wegens zijne betrekkingen tot den Duitschen Bond, door Limburg. dan wel door geheel Nederland behoorden te worden gedragen. Spreker wad in eene zeer uitvoerige retrospective beschouwing om aan te wijzen den oorsprong en den aard der betrekkingen tusschen Limburg en den Duitschen Bond; hij betoogde dat bij het tot stand brengen van die betrekkingen niet uitsluitend de Nederlandsche belangen waren op het oog gehouden; hij trachtte aan te toonen dat die betrekkingen op Limburg grooter lasten legden, dan waartoe het Londensch tractaat het regt gaf, zoodat de Koning ten deze Zijne bevoegdheid zou hebben te buiten gegaan. Hij geloofde dat de linker Maasoever ten onregte was gebragt onder het gebied van den Duitschen Bond, en bovenal was hij overtuigd dat, daar Limburg Nederlands grondgebied had vergroot en Limburg zijn aandeel draagt in de Nederlandsche belastingen, niet Limburg alleen, maar geheel Nederland de lasten, die het gevolg zijn van de betrekkingen met den Duitschen Bond, behoorde te dragen. In welke ongelukkige en dubbelzinnige verhouding Limburg stond betoogde de spreker verder uit de tegenstrijdige gevoelens van twee ex-Ministers van Buitenlandsche Zaken, de heeren van Hall en van Zuylen, waarvan de eerste betoogde dat de Bondswet de Grondwet zou primeren, terwijl de laatste beweerde dat Limburg naar het strikte regt boven en behalve zijne dienstverpligtingen jegens den Duitschen Bond ook nog zou hebben te voldoen aan zijne dienstverpligting jegens Nederland. Wat zou van dat alles het gevolg zijn? Dat Limburg onder den last zou bezwijken en tegelijkertijd in de zaken van drukpers, van regt van vereeniging en van vergadering, van onderwijs enz. verstoken zou kunnen worden van die waarborgen van vrijheid, welke de Nederlandsche Grondwet aan de Limburgers heeft geschonken. Na in warme beantwoordingen de hardheid geschetst te hebben, die er volgens den spreker in gelegen was, om Nederlanders misschien naar Triest, in Tyrol of Moravië te doen strijden voor belangen die zij niet kenden, die zij niet begrepen, besloot de spreker met de Regering ernstig te verzoeken Limburg los te maken van de knellende banden die deze provincie drukken. Wanneer men op eensgezindheid en vaderlandsliefde prijs stelt, dan moest men ook aan alle Nederlanders de gelijke bescherming, die de Grondwet erkent, verleenen. Met die Grondwet was echter de tegenwoordige voordragt in strijd en hij zou derhalve daartegen stemmen.

De heer *Regout* zou alleen met een enkel woord zijne stem motiveren. In de Tweede Kamer is de geschiedenis van den toestand van Limburg en de wijze, waarop dat Hertogdom een deel van den Duitschen Bond is geworden, duidelijk uiteengezet; Hij zou er dus nog slechts in korte trekken op wijzen. Limburg is een deel van den Nederlandschen Staat, kan dus op gelijke regten en gelijke bescherming voor de wet aanspraak maken. en toch wordt aan dat Hertogdom een schreeuwend onregt aangedaan, waardoor deze wet op den spreker een diepen en pijnlijken indruk maakt. Hij dringt ten zeerste bij de Regering op de losmaking van den band aan, die Limburg aan een vreemd verbond bindt en sommige artikelen van de Grondwet en de wet op de militie slechts voor tien provincien waarheid maakt. De spreker protesteert als Limburger tegen de betrekking tot een Land dat ons geheel vreemd is en waaraan Limburg ook vreemd wil blijven, dat eene bloedbelasting aan den Bond moet brengen, terwijl geen enkel voordeel daartegenover door dat Hertogdom uitsluitend wordt genoten. Niet dat hij de naleving der tractaten niet verlangt, die nu eens bestaan en waardoor Limburg, in zoo vele opzigten reeds in zulk eene ongelukkige positie verkeerende, genoopt wordt een contingent te leveren, maar hij wenschte dat uit vrijwilligers te zien zamengesteld en de Limburgsche landskinderen niet te laten uittrekken om voor vreemde belangen te strijden. Hij zal stemmen tegen de wet.

De heer *van Nispen van Pannerden* trad almede in eene geschiedkundige beschouwing omtrent den oorsprong en den aard van Limburgs betrekkingen tot den Duitschen Bond, ten betooge, dat die betrekkingen het gevolg waren van de schikkingen der groote Mogendheden zonder dat daarbij het belang, de zeden en de gewoonten der bevolking geraadpleegd waren. Hij was echter van meening dat de verpligting, die nu eenmaal bestond, op Limburg rustte en niet op Nederland. Men had die verpligtingen, volgens hem, niet op geheel Limburg behoeven te leggen. Men had in 1850 niet noodig gehad tot het nieuwe Statenverbond toe te treden; de Regering was er zelfs niet toe bevoegd geweest zonder medewerking van de wetgevende magt. Hoezeer hij dat alles betreurde, toch kon op dit oogenblik de bestaande verpligting niet worden betwist. Evenzeer betreurde hij dat het oorspronkelijk bepaalde Bondscontingent veranderd was ten gevolge van een afzonderlijk tractaat met Nassau gesloten; want het oorspronkelijk contingent was bestemd tot bezetting van de Bondsvesting Luxemburg, hetgeen niet zoo geheel vreemd was aan de Nederlandsche belangen, terwijl het tegenwoordig contingent zou behooren tot het leger te velde. Ondanks al deze bezwaren zou spreker evenwel medewerken tot de nakoming van aangegane verpligtingen; doch hij drong er bij de Regering op aan om zooveel mogelijk vrijwilligers aan te werven. Er was nog eene andere belangrijke omstandigheid, waarop de Regering behoorde bedacht te zijn. Indien namelijk werkelijk ten gevolge van oorlogsverliezen het contingent aanvulling zou behoeven, dan twijfelde hij of eene aanvulling, gelijk de wet op de militie die voorschreef, wel toepasselijk zou kunnen zijn op het Bondscontingent. Eindelijk verzocht ook hij de Regering dat zij niets onbeproefd zou laten om den band, die Limburg aan Duitschland verbond, los te maken.

De heer *van Sasse van Ysselt* rigtte eene enkele vraag tot den Minister van Oorlog, n. l. of aan de vrijwillige indiensttreding bij het Bonds-contigent reeds buitengewone geldelijke toelagen waren verbonden? Spreker meende toch dat het de bedoeling der Regering was om langzaam de miliciens te ontslaan en ze door vrijwilligers aan te vullen. Aan het antwoord, dat hij ontvangen zou, hechtte hij veel, omdat daarvan de stem zou afhangen die hij wenschte uit te brengen.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* trad in eene wederlegging, vooral van de bedenkingen door de Limburgsche leden in het midden gebragt. Hij betwistte den uitleg die aan het tractaat van 1839 was gegeven, alsof de linker Maasoever ten onregte bij den Duitschen Bond ware opgenomen; en ten aanzien van het verschil, dat in de andere Kamer tusschen de heeren van Hall en van Zuylen gerezen was, herhaalde de Minister zijn betoog, ook in de Tweede Kamer gevoerd, dat Grondwet en Bondsacte gezamenlijk in Limburg konden worden ten uitvoer gelegd.

Nadat de heeren *Beerenbroek* en *Regout* nog eens de billijkheid betoogd hadden, die er volgens hen in gelegen was, om Limburg alleen de lasten te doen dragen van de verpligtingen die tegen den zin van Limburg met den Duitschen Bond waren aangegaan, betoogde de heer van *Andringa de Kempenaer* dat het hem innig genoegen deed te vernemen, hoe in Limburg er hooge prijs op werd gesteld om te blijven onder Nederlandsch bestuur; maar dat hij moest opkomen tegen het zoo dikwerf herhaalde denkbeeld, alsof Limburg in zoo drukkenden toestand door Nederland was gebragt. Men moest niet vergeten dat Limburg in 1830 eene der eerste provincien geweest is die het Nederlandsch gezag miskende. In 1839 keerde dat gewest onder het wettige gezag terug. doch werd toen, en daardoor alleen een deel van den Duitschen Bond. Hij betreurde het genoodzaakt geweest te zijn dit geschiedkundig feit te moeten herinneren, maar hij meende te moeten doen uitkomen dat Nederland geen onregt gepleegd had jegens Limburg; maar dat het tegendeel veeleer bewezen kon worden.

De *Minister van Oorlog* antwoordde nu op de vraag, hem door den heer Sasse van IJsselt gedaan. De Minister verklaarde op die vraag geen pertinent antwoord te kunnen geven. Hij herhaalde wat hij reeds meermalen had verklaard, dat het namelijk zijn streven zijn zou om zoo veel mogelijk het contingent met vrijwilligers aan te vullen; omtrent de middelen, die hij tot bereiking van dat doel zou aanwenden, meende echter de Minister het stilzwijgen te moeten bewaren.

Niemand meer het woord vragende wordt de beraadslaging gesloten en het wetsontwerp *aangenomen* met 30 tegen 4 stemmen. *Voor* stemden de heeren van Andringa de Kempenaer, Cost Jordens, Blankenheym, Loopuyt, van Rhemen van Rhemenshuizen, Hartevelt, Bosch van Drakestein, de Vos van Steenwijk, Sassen, van Dam van Isselt, Tonckens, Borski, Paspoort van Grijpskerke, Insinger, van Nispen van Pannerden, van Wessem, van den Dries, van Beeck Vollenhoven, van der Oudermeulen, van Eysinga, van Heeckeren van Wassenaer, van Golstein van Oldenaller, van Rijckevorsel, 't Hooft van Benthuizen, van Aylva van Pallandt, Huydecoper van Maarseveen, van Weel, [illegible] Voorzitter.

Tegen stemden de heeren Regout, de Villers de Pité, Sasse van IJsselt en Beerenbroek.

Daarna was aan de orde de beraadslaging over het wetsontwerp

tot verhooging van hoofdstuk X der Staatsbegrooting van 1859 (uitgaven voor het Limburgsch Bondscontingent).

Geen der leden vroeg over dit ontwerp het woord, zoodat de beraadslaging gesloten werd en het wetsontwerp, in stemming gebragt zijnde, *aangenomen* almede met 30 tegen 4 stemmen, zijnde dezelfde, zoo vóór als tegen, als bij het vorige ontwerp.

Reces der Kamer.

Daar alle aan de orde gestelde werkzaamheden waren afgedaan, werd de Eerste Kamer der Staten-Generaal tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Tweede Kamer.

Uit het in de afdeelingen der Tweede Kamer gehouden onderzoek van het wetsontwerp betreffende het verleenen van pensioen en onderstand aan schippers, loodsen, loodskweekelingen en hulploodsen bij de loodsdienst voor zeeschepen, mitsgaders aan hunne weduwen en kinderen, — ontleenen wij het volgende.

Op enkele uitzonderingen na werd door de leden die aan het onderzoek van deze voordragt deel namen het hoofdbeginsel van het ontwerp — de pensionering namelijk — goedgekeurd. Dit beginsel, reeds bij vroegere gelegenheden meer dan eens besproken en voorgestaan, laat zich met te meer grond verdedigen indien, door de aanneming van het wetsontwerp tot regeling van de loodsdienst voor zeeschepen, die dienst Staatsmonopolie wordt, het loodspersoneel door de Regering als *beambten* van den Staat wordt aangesteld en ontslagen, de kunde en geschiktheid der loodsen vooraf door haar worden onderzocht en zij de bevoegdheden, standplaatsen werkkring van dat personeel regelt. Meer dan andere vaste beambten en werklieden, voor wie reeds voor lang hetzelfde beginsel is aangenomen, hebben deze om het gevaarlijke en moeijelijke van hunnen werkkring aanspraak op pensioen of onderstand, wanneer ouderdom of gebreken in de Staatsdienst bekomen, hen beletten verder in hunne behoeften en die hunner huisgezinnen te voorzien. Billijk is het tevens dat de Staat zijne hulp niet ontzegge aan de naaste betrekkingen van hem die in zijne dienst is omgekomen. De leden, die zich tegen het hoofddenkbeeld dezer voordragt verzetteden, deden dat, omdat zij, tegen het beginsel van pensionering in het algemeen gestemd zijnde, ongaarne aan het stelsel nieuwe kracht en uitbreiding zouden zien geven in eene rigting, die al meer en meer leidt om op den Staat over te brengen de zorg voor den ouden dag niet alleen van allen, die tegen belooning in Staatsdienst geweest zijn, maar ook voor hunne weduwen en kinderen. Voert men dit beginsel door de gevolgen daarvan zullen voor de finantiële krachten des Rijks onberekenbaar worden.

Afgescheiden van deze beschouwingen, waren vele leden niet ten voordeele van dit wetsontwerp gestemd om de zeer ongunstige finantiële uitkomsten, welke voor den Staat uit de voorgedragen regeling van het loodswezen in het algemeen te wachten zijn. In het voorloopig verslag omtrent het ontwerp tot regeling der loodsdienst is er reeds op gewezen, dat men voor deze uitkomst beducht was. Die vrees is na de kennisneming van dit wetsontwerp niet weinig vermeerderd.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.